

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ СЕНАТА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ГОДИНА 2

БЕОГРАД 1933 ГОДИНЕ

КЊИГА 4

XXXVI РЕДОВНИ САСТАНАК

СЕНАТА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ДРЖАН 16 ЈУНА 1933 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ

ПРЕТСЕДАВАО

Потпретседник

ЈОВАН АЛТИПАРМАКОВИЋ

Секретар

Др. ИВАН ГМАЈНЕР

Присутни су г.г. Министри: Министар без портфеља и заступник Министра спољних послова др. Алберт Крамер, Министар просвете др. Раденко Станковић, Министар физичког васпитања народа др. Лавослав Ханжек, Министар пољопривреде др. Љубомир Томашић.

ПОЧЕТАК У 11,10 ЧАСОВА

САДРЖАЈ:

1 — Читање и усвојење записника XXXV редовног састанка;

2 — Саопштење аката г. Претседника Народне скупштине којима доставља Сенату на решавање предлог Закона о изменама и допунама Закона о ликвидацији аграрне реформе на великим поседима и предлог Закона о уређењу аграрних односа у ранијим покрајинама Јужне Србије и Црне Горе;

3 — Избор одбора за проучавање поменутих законских предлога;

4 — Саопштење извештаја Одбора за проучавање законског предлога о организацији ватрогаства;

5 — Молбе, жалбе и резолуције;

6 — Дневни ред: 1) Претрес извештаја Одбора о предлогу Закона о ваздухопловној конвенцији између наше Краљевине и Аустријске Републике; 2) Претрес извештаја Одбора о предлогу Закона о конвенцијама закљученим између наше Краљевине и Краљевине Румуније; 3) Претрес извештаја Одбора о предлогу Закона о преносу права власништва са гимнастичког друштва „Душан

Силни" на Соколско друштво „Београд—Матица". Сва три законска предлога примљена су у начелу и појединостима.

Говорници: Известилац др. Ђуро Котур, Милан Ј. Поповић, Министар без портфеља и заступник Министра иностраних послова, др. Алберт Крамер, Министар пољопривреде др. Љубомир Томашић, др. Емило Гаврила, извештац др. Васо Глушац.

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Отварам XXXVI редовни састанак Сената. Молим господина секретара да прочита записник прошлог састанка.

Секретар др. Иван Гмајнер чита записник XXXV редовног састанка.

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Има ли примедба на записник? (Нема). Примедба нема, објављујем да је записник примљен. — Изволите чути законске предлоге упућене од стране Народне скупштине на рад Сенату.

Секретар др. Иван Гмајнер саопштава: Г. Претседник Народне скупштине доставља Сенату на рад; саобразно чл. 64 Устава, предлог Закона о изменама и допунама Закона о ликвидацији а-

грарне реформе на великим поседима, који је Скупштина решила по хитном поступку и предлог Закона о уређењу аграрних односа у ранијим покрајинама Јужне Србије и Црне Горе, који је Скупштина такође усвојила по хитном поступку.

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Молим господина Министра да се изјасни о хитности ових законских предлога.

Министар пољопривреде др. Љубомир Томашић: Господо сенатори, ја не тражим хитност за ове законске предлоге.

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Пошто г. Министар пољопривреде не тражи хитност за ове законске предлоге, то ће се они претресати г. редовном поступку. Мени је поднета свега једна кандидатска листа сенатора са довољним бројем предлагача за чланове Одбора и њихове заменике, који ће проучавати ове законске предлоге. Изволите чути имена госпде чланова и заменика који су предложени у Одбор за проучавање ових законских предлога: Милоје Ж. Јовановић, Спира Хаци Ристић, Дака Поповић, Милутин Драговић, др. Мирослав Плој, Антун Видаковић, др. Емило Гаврила, др. Џафер Сулејмановић, др. Исак Алкалај, Сефедин Махмутбеговић, др. Желимир Мажуравић, — а заменици су: Иван Хрибар, Јанко Самуровић, др. Ђуро Котур, Стеван Михалцић, Крста Смиљанић, Милан Марјановић, др. Јанко Рајар, др. Васо Глушац, др. Станко Шверљуга, др. Иван Гмајнер и Томо Јалжабетић.

Прима ли Сенат овако прочитану листу? (Прима). Објављујем да је Сенат примио овако прочитану листу у смислу § 18. Пословника. Објављујем да су именована господа сенатори изабрани чланови и заменици поменутог Одбора. Молим да се господа чланови састану и конституишу по завршетку данашње седнице.

Изволите чути један одборски извештај.

Секретар др. Иван Гмајнер саопштава: Одбор за проучавање законског предлога о организацији ватрогаства поднео је Сенату на решење свој извештај о овоме законском предлогу.

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Овај одборски извештај отштампан је и сада ће се поделити господи сенаторима, а биће стављен на дневни ред кад то Сенат закључи.

Изволите чути молбе, жалбе и резолуције из народа.

Секретар др. Иван Гмајнер саопштава молбе, жалбе и резолуције: разних удружења из Детронита, Удружења трговаца из Лесковца, Удружења станара из Марибора, Јакова Дајчмана из Сподње Воличине, Леле Стаменковић из Ниша, Даринке Пајић из Београда, Франа Цара и другова из Цриквенице, Јована Поповића из Железника, радника рудника „Ресава“, Општине павинопољске, Антуна Енгелмана из Панчева, Драгољуба Димитријевића из Делница, Ђоке Радовановића и другова, Жеке Божичковића из Лукаца, Врховног старешинства исламске верске заједнице.

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Све ове молбе и жалбе упутиће се надлежном Одбору за молбе и жалбе.

Пре него што пређемо на дневни ред, ја бих вас молио, да се у смислу § 20 Пословног реда одреди рок Одбору за проучавање ових аграрних закона, до кога ће рока Одбор бити готов са изве-

штајем. Ја предлагем да одредимо рок до понедеоника у 8 сати пре подне, када ће Одбор имати да упути свој извештај Сенату. На тај начин могла би бити одржана седница у уторак са дневним редом: претрес ових аграрних закона. Прима ли Сенат овај мој предлог? (Прима). Оглашујем да је примљен.

Прелазимо на прву тачку дневног реда: претрес извештаја Одбора о предлогу Закона о ваздухопловној конвенцији између наше Краљевине и Аустријске Републике.

Има реч г. известилац.

Известилац др. Ђуро Котур: Господо сенатори, Одбор коме је било поверено проучавање овог законског предлога извршио је свој задатак и поднео извештај. Нека ми буде дозвољено да прочитам овај извештај:

СЕНАТУ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Београд.

Одбор за проучавање предлога Закона о ваздухопловној конвенцији и протокарном додатку између Краљевине Југославије и Аустријске Републике, закљученим и потписаним у Бечу, 14 октобра 1932 године, извршио је свој задатак проучивши поменути законски предлог, те је у седници од 15 ов. месеца једногласно закључио да предложи Сенату, да изволи усвојити поменути законски предлог у редакцији како га је Народна скупштина усвојила и Сенату на рад упутила.

За известиоца Одбора одређен је г. др. Ђ. Котур.

Секретар,
Др. Ђ. Котур, с. р.

Претседник Одбора,
Др. Емило Гаврила, с. р.

Чланови:

Милоје Ж. Јовановић, с. р., Милутин Драговић, с. р., Др. Плој, с. р., М. Л. Поповић, с. р.

С вашим допуштењем, ја ћу бити слободан у неколико допунити предњи одборски извештај.

Ваздухопловни саобраћај међу појединим државама регулисан је Међународном конвенцијом за ваздушну пловидбу од 1919 године. Тај међународни акт обавезује међусобно све државе потписнице, па и нашу државу, јер смо и ми приступили тој конвенцији и потписали је.

Међутим, како Аустријска Република није потписала ту међународну конвенцију, па како између поменуте суседне Републике и наше Краљевине већ постоји редован ваздушни саобраћај, то је неоспорно требало створити прописе о начину вршења тога ваздухопловног саобраћаја и о свима питањима која су са истим у неразводној вези.

Та питања добила су своје решење у ваздухопловној конвенцији и протокарном додатку између Краљевине Југославије и Аустријске Републике, закљученим и потписаним у Бечу 14 октобра 1932. Конвенцију и Протокол усвојила је Народна скупштина, после чега је односни законски предлог ево дошао на претрес и у Сенат.

Поменута конвенција је у потпуној сагласности са Међународном конвенцијом за ваздушну пловидбу од 1919 године и у њој су регулисана сва предвидљива техничка, полицијска, царинска и слична питања ваздушног саобраћаја између нас и

суседне Аустријске Републике. Одбор, коме је Сенат поверио проучавање овога законског предлога, после добивених обавештења од г. заступника Министра спољних послова, једнодушно је примио поменуту Конвенцију и Протоколарни додатак у начелу и појединостима, при чему је имао у виду да се том Конвенцијом олакшава и унапређује ваздушни саобраћај са суседном аустријском државом, с којом се, поред досадање једине ваздухопловне линије (коридора) преко Марибора, установљују још два нова ваздушна пута, и то:

1) Код Љубљанског превоја, за везу Загреба са међународним ваздушним пристаништем код Целовца;

2) На железничкој прузи код Доњег Дравограда.

Ове нове две линије моћи ће се искоришћавати — разуме се — тек по озаконењу и ступању на снагу поменуте Конвенције и Протоколарног додатка.

Нека ми буде дозвољено нарочито нагласити, да је у нашем интересу, да страни авиони прелећу нашу границу и нашу територију само у стално одређеним и утврђеним правцима, како је то предвиђено у овој Конвенцији.

Конвенција се може у свако доба отказати с тим да отказ ступа на снагу на крају идуће календарске године. Ратификовање извршиће се у Београду и Конвенција ступа на снагу са даном размене ратификација.

Конвенцији прикључени Протоколарни додатак садржи основни споразум о уређењу међусобног ваздушног саобраћаја.

Завршујући ова кратка излагања, мени је част у име Одбора умолити Вас, господе сенатори, да изволите примити овај законски предлог, који је пред вама, и то у редакцији како га је усвојила и Народна скупштина.

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Отварај начелан претрес. Пошто нема пријављених говорника, закључујем претрес. Прелазимо на гласање у начелу. Молим г. секретара да изволи извршити прозивку. Гласаћемо појединачно. Ко је за, гласаће »за« а ко је против, гласаће »против«.

Секретар др. Иван Гмајнер прозива г.г. сенаторе и они су гласали овако:

Алибеговић Асим — отсутан
Алкалај др. Исак — за
Арнаутовић Шериф — за
Бањанини Јово — отсутан
Богојевић Васа — за
Видаковић Антун — за
Виловић Осман — отсутан
Врбанић др. Милан — отсутан
Вујић Павле — за
Гаврила др. Емило — за
Гавриловић др. Богдан — за
Гај Људевит — отсутан
Глушац др. Васо — за
Гмајнер др. Иван — за
Грасл др. Георг — за
Грегорин др. Густав — за
Десница др. Урош — отсутан
Добринић Петар — отсутан
Драговић Милутин — за
Ђирлић Петар — отсутан
Ивановић Драгољуб — отсутан

Ивковић др. Момчило — отсутан
Илићановић Димитрије — отсутан
Јалжабетин Томо — за
Јанковић Стјепан — отсутан
Јовановић Ж. Милоје — за
Карамехмедовић др. Хамдија — отсутан
Ковачевић Томо — отсутан
Костић Петар — отсутан
Котур др. Ђура — за
Круљ др. Урош — за
Кукуљевић—Сакцињски Фран — отсутан
Љубибратић др. Саво — за
Мажуранић др. Желимир — отсутан
Мајстровић др. Иван — отсутан
Марјановић Милан — за
Махмутбеговић Сефедин — за
Мићић др. Мића — за
Михалцић Стеван — за
Муфтић Салем — отсутан
Нешковић Јован — отсутан
Новак др. Фран — отсутан
Обрадовић Паја — за
Павелић др. Анте — отсутан
Плој др. Мирослав — за
Поповић Дака — за
Поповић Матија — отсутан
Поповић Милан — за
Равнихар др. Владимир — за
Радовановић Крста — за
Радуловић Марко — за
Рајар др. Јанко — за
Рожић др. Валентин — за
Самуровић Јанко — за
Симоновић Милан — отсутан
Смиљанић Крста — за
Станковић Јован — отсутан
Станковић др. Раденко — отсутан
Сулејмановић др. Џафер — за
Теслић Петар — за
Тимотијевић Коста — за
Томашић др. Љубомир — отсутан
Томић Светозар — отсутан
Тринајстић др. Динко — отсутан
Убавић Павле — отсутан
Франгеш др. Отон — отсутан
Хаџи-Бошковић Трајко — за
Хаџи-Ристић Спира — за
Хрибар Иван — за
Цветковић Јордан — за
Церовић Гаврило — отсутан
Шверљуга др. Станко — отсутан
Шиловић др. Јосип — за
Шола Атанасије — за
Шуперина др. Бењамин — отсутан

После гласања

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Господе, изволите чути резултат гласања. Гласало је у свему 41 сенатор и сви су гласали за овај предлог. Објављујем да је овај законски предлог у начелу примљен.

Прелазимо на решавање у појединостима. Молим господина известиоца да прочита § 1.

Известилац др. Ђуро Котур чита § 1 (Види саст. 35).

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Стављам на гласање § 1. Прима ли Сенат § 1? (Прима),

Објављујем да је § 1 примљен. — Изволите прочитати § 2.

Известилац др. Ђуро Котур чита § 2 (Види саст. 35).

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Стављам на гласање § 2. Прима ли Сенат § 2? (Прима.) Објављујем да је § 2 примљен. Према томе, објављујем да је Сенат примио у појединостима предлог овога закона. Прелазимо на коначно гласање о законском предлогу у целини. Молим господина секретара да изврши прозивку.

Секретар др. Иван Гмајнер прозива господу сенаторе и они су гласали овако:

Алибеговић Асим — отсутан
Алкалај др. Исак — за
Ариаутовић Шериф — отсутан
Бањанини Јово — отсутан
Богојевић Васа — за
Видаковић Антун — за
Виловић Осман — отсутан
Врбанић др. Милан — отсутан
Вујић Павле — за
Гаврила др. Емило — за
Гавриловић др. Богдан — за
Гај Људевит — отсутан
Глушац др. Васо — за
Гмајнер др. Иван — за
Грасл др. Георг — за
Грегорић др. Густав — за
Десница др. Урош — отсутан
Добринић Петар — за
Драговић Милутин — за
Ђирлић Петар — отсутан
Ивановић Драгољуб — отсутан
Ивковић др. Момчило — отсутан
Илићановић Димитрије — отсутан
Јалжабетић Томо — за
Јанковић Стјепан — отсутан
Јовановић Ж. Милоје — за
Карамехмедовић др. Хамдија — отсутан
Ковачевић Томо — отсутан
Костић Петар — отсутан
Котур др. Ђуро — за
Круљ др. Урош — за
Кукуљевић—Сакцински Фран — отсутан
Љубибратић др. Саво — за
Мажуранић др. Желимир — отсутан
Мајстровић др. Иван — отсутан
Марјановић Милан — за
Махмутбеговић Сефедин — за
Мићић др. Мића — за
Михалчић Стеван — за
Муфтић Салем — отсутан
Непковић Јован — за
Новак др. Фран — отсутан
Обрадовић Паја — за
Павелић др. Анте — отсутан
Плој др. Мирослав — за
Поповић Дака — за
Поповић Матија — отсутан
Поповић Милан — за
Равнихар др. Владимир — за
Радовановић Крста — за
Радуловић Марко — за
Рајар др. Јанко — за
Рожић др. Валентин — за
Самуровић Јанко — за

Симоновић Милан — отсутан
Смиљанић Крста — за
Станковић Јован — отсутан
Станковић др. Раденко — отсутан
Сулејмановић др. Џафер — за
Теслић Петар — за
Тимотијевић Коста — за
Томашић др. Љубомир — отсутан
Томић Светозар — отсутан
Тринајстић др. Динко — отсутан
Убавић Павле — отсутан
Франгеш др. Отон — отсутан
Хаџи-Бошковић Трајко — за
Хаџи-Ристић Спира — за
Хрибар Иван — за
Цветковић Јордан — за
Церовић Гаврило — отсутан
Шверљуга др. Станко — отсутан
Шиловић др. Јосип — за
Шола Атанасије — за
Шуперина др. Бењамин — отсутан

После гласања

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Изволите, господе сенатори, чути резултат гласања. Гласало је свега 42 г. г. сенатора и сви су гласали за овај законски предлог. Према томе, објављујем да је Сенат примио коначно и у целини предлог Закона о ваздухопловној конвенцији између наше Краљевине и Аустријске Републике.

Прелазимо на другу тачку дневног реда: претрес извештаја Одбора о предлогу Закона о конвенцијама закљученим између наше Краљевине и Краљевине Румуније.

Молим господина известиоца да прочита извештај Одбора.

Известилац Милан Ј. Поповић чита одборски извештај:

СЕНАТУ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Одбор за проучавање законског предлога о међународним уговорима и споразумима узео је на проучавање предлог Закона о конвенцијама и споразумима између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније. На седницама одржаним 15 овог месеца пре и после подне свестрано је узето у разматрање питање тих конвенција, споразума и протокола који подједнако интересују обе државе и који коначно регулишу сва до сада спорна питања између наших пријатељских земаља.

Одбор је у начелу и у појединостима усвојио текстуално овај законски предлог који садржи 19 конвенција, и то: о екстрадицији криваца и судској помоћи у кривичним предметима; о укидању двоструког порезивања и о регулисању административне помоћи у питањима непосредних пореза; о трошковима око протеривања; о процени података о вредностима којима управљају пуниларне и старатељске касе; о регулисању дугова и потраживања закључених у пређашњим аустријским и угарским крунама; о социјалним осигурањима; о обављању професија; о држављанству и завичајности лица која су поводом разграничења изгубила своје првобитно држављанство; о таксама за вие и пасоше; о санитарно-ветеринарској конвенци-

ји; о уређењу мањинских основних школа у Банату; о питању регулисања административних јединица подељених границом; о пензионим фондовима подељених округа (жуупија); о депозитима; о вициналним железницама; о примени Конвенције која се односи на режим имања која леже у пограничној зони, од 5 јула 1924 године; о граничним каменима и о споразуму односно тачке 5 Протокола Јевтић-Титулеско; о архивама које интересују територије додељене Краљевини Југославији и Краљевини Румунији Тријанонским уговором о миру и Протоколом којим је утврђена дефинитивна гранична линија између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније, потписаним 24 новембра 1923 године у Београду.

Пошто се свима овим конвенцијама, споразумима и протоколима утврђује узајамна привредна и социјално-политичка сарадња између двеју пријатељских земаља, и пошто се тиме затварају сва спорна питања, Одбору је част предложити Сенату Краљевине Југославије да овај законски предлог изволи усвојити.

Одбор је за известиоца одредио г. Милана Л. Поповића, сенатора.

15 јуна 1933 године

Београд

Претседник Одбора,
Др. Емило Гаврила, с. р.

Чланови:

Др. И. Алкалај, с. р.
Мил. Ж. Јовановић, с. р.
Др. Георг Грасл, с. р.
Стеван Михалцић, с. р.
Др. Мирослав Плој, с. р.
М. Л. Поповић, с. р.
Др. Урош Круљ, с. р.
Милутин Драговић, с. р.

Господо сенатори, из овог комплекса конвенција, споразума и протокола између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније, према којима су регулисана и ликвидирана сва нерешена питања која интересују ове две државе, види се, да оне садрже сва важнија питања узајамне привредне и социјално политичке сарадње. После коначног повлачења граница између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније ликвидиран је цео један комплекс питања административно-финансијско-привредне и саобраћајно-политичке природе. Дуго година водили су се о свим тим питањима наизменично преговори између југословенске и румунске делегације, док није постепено дошло до практичног остварења овог широког и симпатичног споразума. Преговори вођени по тим питањима пренесени су у »Протокол« два Министра иностраних послова почетком марта ове године. Требало је неколико година да се од планова, од замишљене концепције и од дискусије пређе најзад на стварање. Не може се, бесумње, постићи све од једном и средити сви односи у различитим гранама привредног и социјалног политичког живота двеју суседних, савезничких и пријатељских држава, док се нису створили услови за ужу сарадњу. Била је једина и искрена жеља и с једне и с друге стране, да се што је год више могуће продубе, учврсте и озаконе економски односи држава Мале Антанте, у првом реду Краљевине Југославије и Краљевине Румуније.

Рад тих двеју делегација крунисан је најзад позитивним резултатом, јер је дефинитивно регулисано све што је до сада још било отворено, несређено и компликовано. И овај досије у 27 аката (споразума, протокола и конвенција) претставља, уз Пакт Мале антанте, један знатан прилог великом историјском делу које су државе Мале антанте створиле. Овим конвенцијама, господо сенатори, проширена је делатност држава Мале антанте. И то је добро, да не буде ограничавана само на политичке проблеме, већ да се њена фактичка снага огледа и манифестује у вези са консолидовањем на свим теренима.

Међусобна сарадња између држава Мале антанте остала би само формална, кад се том оквиру не би дала и садржина и кад би она остала само органски дефект. Организација Економског савета који је постао заједничким органом југословенске, румунске и чехословачке државе, сва питања из опште трговинске политике, сва пољопривредна, индустријска, финансијска, саобраћајна и кредитна питања по заједничком програму рада Економског савета, биће не само предмет заједничког проучавања, већ ће довести, ја у то не сумњам, до циља координације привредних интереса и прогресивне еволуције у корист најинтимније политичке и економске колаборације трију држава Мале антанте. Стога су и ове конвенције, донесене и употпуњене у »Протоколу« два Министра иностраних послова, од велике важности у односима међу појединим државама Мале антанте. На тај начин престали су између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније сви спорови. Обострана узајамна економска сарадња, војнички и политички савез, осведочено и у прошлости никад ни једним оружаним сукобом непомућено пријатељство између нас и браће Румуна, дају не само моралне могућности и здраву основу, да се једни другима што више приближимо, већ тај наш нови однос може служити као пример идеалне сарадње двеју суседних држава читавој Европи. Ми смо том међусобном идеалном пријатељском односу и приближењу између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније следовали не само по форми, већ, ја сам у то уверен, и по духу. Проучавајући цео комплекс редигованих споразума и конвенција Одбор с радошћу констатује, да су при томе раду претресане све супротности и разноликости и нађен споразум који би могао послужити не само интимној економској сарадњи, већ и заједничком добру нас Југословена и браће Румуна.

Ја ћу вам, господо сенатори, у колико је могуће краћим потезима изложити садржину и битност постигнутих споразума који су обухваћени у седам тачака. Прва тачка тога споразума, параграфног још у јулу 1929 године, садржи 16 конвенција и протокола из 1929 године. То су:

1. — Конвенција између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније односно регулисања дугова и потраживања у старим аустро-угарским крунама;

2. — Конвенција између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније о искључењу двојног опорезивања и регулисању узајамне помоћи у питању непосредних пореза;

3. — Конвенција између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније о социјалном осигурању;

4. — Конвенција између Краљевине Југославије

је и Краљевине Румуније о заштити, одржавању и поправци граничних знакова као и других граничних белега;

5. — Конвенција између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније о архивима који интересују територије с једне и са друге стране граничне линије, утврђене Протоколом потписаним у Београду 24 новембра 1923 године;

6. — Конвенција између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније о трошковима око протеривања;

7. — Конвенција између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније о издавању криваца и судској помоћи у кривичним стварима;

8. — Протокол о смањењу такса на визе;

9. — Конвенција између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније о попису вредности касе (депозита) малолетника и лица под старатељством;

10. — Конвенција између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније односно упражњавања професија;

11. — Конвенција између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније о држављанству;

12. — Поверљиви Протокол о праву упослења;

13. — Споразум између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније односно регулисања питања административних јединица пресечених границом;

14. — Конвенција између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније односно вициналних железница;

15. — Конвенција између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније односно пензионих фондова административних јединица пресечених границом;

16. — Конвенција између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније о подели депозита.

По Протоколу који је потписан на основу постигнутог споразума обухваћена су сва та питања у седам тачака: административне, финансијске, привредне, саобраћајне, социјалне, културне и политичке природе. Прва тачка тог споразума односи се на споразуме, конвенције и протоколе који су између нас и Румуна били парафирани већ у јуну 1929 године, али који су до сада остали нератификовани, јер су се за време преговора појавила различита тумачења и неке опсервације и с ове и с оне стране преговарача о којима смо морали и ми и наши савезници водити рачуна. Тих споразума, конвенција и протокола још из 1929 године има 16.

Друга тачка Протокола из децембра прошле године односи се на спорна питања у погледу аграрне реформе.

Гледиште нашег Министарства пољопривреде и тумачење ал. 2 чл. 3 Конвенције о режиму непокретних имања у пограничној зони било је:

Два Министра иностраних послова споразумели су се да румунски поданици, сопственици у граничној зони, а који су експроприсани на основу Југословенског аграрног Закона, имају бити обештећени правичном отштетом за добра којих су били лишени, ако југословенска Влада сматра да није могућ повраћај у натури. У случају да југословенски поданици буду експроприсани у граничној зони по одредбама чл. 3 алинеје 2 конвенције из 1924 године, исти принцип биће примењен и за наше у Румунији.

У чему је овде постојао спор? Према конвен-

цији између Краљевине Румуније и Краљевине Југославије из године 1924 требала су да буду изузета од аграрне реформе она имања у граничној зони, која не премашају 50 катастралних јутара, односно под извесним условима 100 катастралних јутара, ако је оно што је преко 50 катастралних јутара искључиво пашњак, а не шумски поседе који су били изузети од тога.

Код тумачења те одредбе настао је спор. Са румунске стране тумачило се то апсолутно, т. ј. да не може бити аграрна реформа односно експропријација примењена ни у коме случају на посед до 50 катастралних јутара.

Дакле, да мора и ономе који потпада под аграрну реформу бити тај минимум остављен; док је са наше стране било тумачење да су изузети од аграрне реформе само они код којих целокупан посед не премаша 50 катастралних јутара. О томе питању дужи времена нисмо могли доћи до сагласности, док није најзад комисија, која је на томе радила, успела да нађе једно компромисно решење по коме ће утврдити посебним комисијама ко има права користити се одредбама поменуте конвенције од 1924 године, а једна мешовита комисија основаће се, која ће прегледати случајеве из 1924 године, и за сваки случај ако та комисија не би могла донети једну споразумну одлуку, оставља се двома владама да та питања регулишу. Према предњем, питање обештећења румунских држављана, чија су имања са ове стране границе експроприсана, решено је у смислу чл. 3. конвенције, а питање наших непокретних имања у пограничној зони није решено супротно становишту, које је заузео наш Министар пољопривреде, него је нађена једна компромисна формула која ће омогућити да се ово питање скине са дневног реда.

Трећа тачка Протокола оба Министра односи се на ветеринарску конвенцију и санитарну конвенцију. Ми до сада са Румунијом у погледу ветеринарске конвенције нисмо имали ништа. За нас и за Румунију није то питање, међутим, само санитарно питање, него у великој мери и економско питање, — питање конкуренције југословенске стоке и румунске стоке на европским тржиштима. Ми можемо да себи претставимо, да је нарочито то питање ветеринарске конвенције задавало и нама и Румунима много брига и тешкоћа. Ипак на крају смо успели да се споразумемо. Ми с једне стране нисмо могли отићи пред једну пријатељску и савезничку државу да јој дамо ветеринарску конвенцију, коју имамо и са нашом сусеком Мађарском, а на другој страни морали смо тражити извесне гаранције, да ова ветеринарска конвенција неће довести до тога, да се на страним тржиштима обара цена југословенској и румунској стоци. Ми смо ту поставили извесне услове који обавезују Владе обе државе, да се у будуће на страним тржиштима уздржавају од конкуренције и обарања цена на европским пијацама према трећим државама. Ми се наламо, да ће сада у оквиру привредног аранжмана Мале антанте овај принцип који смо ми поставили бити у пуној мери очуван и стављен на снагу. Ветеринарска конвенција између наше Краљевине и Краљевине Румуније ступила је на снагу 20 марта ове године и већ до сада је показала добре резултате.

Четврта тачка, господо, односи се на давно спорно питање тако званог четрнаестог српског

граничарског пука. Владе Југословенска и Румунска споразумеле су се да се у погледу рекламација наших због иметка тога четрнаестог граничарског пука и рекламација румунских у питању извесних реквизиција за време ликвидације војнога стања ликвидирају на тај начин, да се рекламације са једне и са друге стране за новчану накнаду пребију, а да се онај део у коме се покаже неки суфицит у готовом исплати. То је, господо, било једно од најкомпликованијих питања на коме се годинама нисмо могли сложити. Ево у чему се састоји то питање. После разграничења између нас и Краљевине Румуније у Банату, на територији Краљевине Румуније остао је један посед од 38.000 катастарских јутара, који је био власништво 56 општина које су пре много и много година сачињавале војни округ бившег 14 српског граничарског пука. После разграничења од тих 56 општина 34 су остале на нашој територији, а Румунији је припало 22 општине са целим иметком напред поменутих општина. Ви знате, господо, да је Аустрија после закључења Карловачког мира 1669 године ради ефикасније одбране своје границе формирала граничарске крајеве и т. зв. граничарске пукове. Становништво у тим крајевима добијало је нарочите привилегије у погледу школа, администрације, сервитута и т. д. уз обавезу да врши перманентну војну дужност и чува границу. Тако је у Јужном Банату створен 14 српски банатски граничарски пук. Општине које су сачињавале војни округ тог 14 граничарског пука добиле су право службености на једном комплексу државних шума који је износио 90.000 катастарских јутара. Када су 1870 године укинуте војне границе и граничарски пукови, поменуто право службености општина са територије 14 граничарског пука држава је заменила са уступањем у њихову својину 38.000 катастарских јутара шуме с тим, да је на осталом делу комплекса шуме преостало њихово раније дато право службености. Отада су 56 општина које су претстављале некадашњу војну територију 14 српског граничарског пука уживале право сувојине на тој шуми. Таква је ситуација била све до разграничења са Румунијом, када је, како је већ раније поменуто, цео комплекс шума од 38.000 катастарских јутара остао на територији Румуније. Наша делегација бранила је ову тезу:

1) Тражила је поделу тих 38.000 кат. јутара шуме, у сразмери броја општина, (чланова «заједнице добара») оних које су остале на нашој територији и оних које су припале Румунији. Према томе, на 34 општине које су остале на нашој територији имао би пасти одговарајући део те суме од 29.500 кат. јутара.

2) У случају неспоразума са Румунима тражили смо правичну отштету која је износила 500.000.000.— динара.

Румунска теза је била следећа:

1) Компетентне румунске власти, које су имале извршити експроприацију, на основу обавештења која су добиле на месту као и података добивених и нађених по општинама, даље на основу баштинских књига, утврдиле су да су општине биле сопственици.

С обзиром на тај факт, оне су примениле чл. 6 ал. а румунског аграрног закона т. ј. експроприсале су у целини, утврђујући за експроприсано имање одговарајућу вредност у аграрним обвез-

ницама 5%, која ће заинтересованим бити дата са првим купоном.

2) Претпостављајући случај да би се јуридички могло доказати пред компетентном инстанцијом, да прави сопственици нису били општине, него некадашњи 14 српски граничарски пук, т. ј. да се може доказати да је у конкретном случају у питању «Universitas bonorum» експроприација би ипак била извршена на основу чл. 7, члана 6 ал. 7 и чл. 32, ал. б. румунског аграрног закона.

У овом другом случају, за разлику од првог, свим тим бившим сопственицима не би могло бити остављено више од 200 катастарских јутара те земље.

3) Све општине бившег 14 српског граничарског пука не би дакле могле, ни у ком случају, полагати право на 38.000 катастарских јутара шуме, јер би, претпостављајући напред поменути и најбољи случај под 2), могло бити у питању само 200 катастарских јутара шуме. Према томе пребивање на које би се споразумеле две заинтересоване Владе односило би се само на 200 катастарских јутара шуме, (вредност које претставља овај део т. ј. 200 катастарских јутара шуме, по прорачуну стручних румунских државних органа, износи са измаклом користи око 2 милиона леја и само та сума била би предмет компетенције). Један велики део румунских рекламација, о којима говори тачка 5 Протокола, износи: 19.727.047 дин. или 75.742.846 леја, или у крунама: 350.458.176 круна, или 73.280 швајц. франака, или у америчким доларима 59.082 долара. Осим тога једно мноштво слика, етнографских и других предмета као и намештаја и т. д., нарочито уметничких слика старих мајстора, није процењено и није било означено у списку. То су те рекламације на које су претендовали Румуни.

С једне стране наша потраживања за експроприацију шума бившег XIV српског граничарског пука, са друге стране поменуто потраживање Румунске владе имала су у смислу тачке 5 Протокола бити дефинитивно компензирана.

Како је решење и овог питања, у смислу поменутих тачке Протокола, Румунска влада везивала за решење других питања политичке природе, по претходном реферисању примљено је једно компромисно решење.

Закљученим „споразумом односно тачке 5 Протокола Јевтић—Титулеску” две Владе су се сложиле да сматрају дефинитивно компензирана потраживања Краљевине Југославије односно XIV српског граничарског пука и друга, која се односе на примену румунског Аграрног закона, као и потраживања Краљевине Румуније за накнаду причињених штета и отштету за реквизиције вршене за време привремене окупације Баната.

Чланом 3 овог споразума, ал. 1, предвиђено је давање законске накнаде, — у аграрним обвезницама, сходно прописима румунског Аграрног закона, са првим купоном, — свим оним општинама бившег XIV српског граничарског пука, а за експроприсани њихов део шуме. Отштета за експроприсане шуме која треба да буде дата општинама на нашој територији, према добивеним подацима износиће:

а) око 15.000.000 леја у обвезницама и

б) око 7.000.000 у купонима.

Ал. 2) Румунска влада обвезује се да ће дати накнаду предвиђену румунским аграрним законима.

ма и свима оним нашим поданицима, чија су имања експроприисана у Добруди. На овај једино могућан начин ликвидирано је питање отштете за експропријацију шума бившег 14 српског граничарског пука. Користили смо ту прилику да добијемо једну законску правичну отштету за наше држављане, чија су имања у Добруди била експроприисана. Добили смо једну компензацију, и то за катастарски (триангулациони) материјал Хрватске и Славоније, који ће нам Румунија ускоро предати, а чија вредност износи 15,000.000 динара.

Једно од најважнијих питања извесно је питање школа. То питање између наших школа у Румунији и румунских школа на нашој територији, решено је једном у смислу т. зв. Бледског споразума из 1927 године. То је споразум који је био додуше потписан, али није био уведен у живот, и то из ових разлога:

Једна од његових одредаба, противно позитивном законодавству о школама, условљавала је отварање румунских мањинских основних школа са бројем најмање 20 деце, док наш Закон о основним школама фиксира минимум 30 деце. Али, и поред те замерке могао би се Бледски споразум и примити да није имао још две одредбе које су предвиђале: 1) један Одбор од пет лица, наших држављана румунске народности, за румунске мањинске школе у нашем Банату и, реципрочно, за наше школе у румунском Банату, који бира на пет година учитеље и свештенике румунских мањина у нашем Банату и реципрочно за наш елементар у румунском Банату и чија је надлежност да контролише рад и администрацију мањинских школа; 2) једног инспектора за вршење педагошких инспекција, кога поменути Одбор предлаже надлежном Министру просвете и који стоји под контролом тога Одбора; 3) два члана (румунске или српске народности) у обласном школском одбору за верификацију и одобравање буџета тих мањинских школа; 4) комесара кога именује надлежни Министар просвете ради сазива конститутивне скупштине и организовања генералног школског одбора. Тај споразум није извршен иако је румунска делегација инсистирала на томе, па је на преговорима вођеним у Београду од јануара до марта ове године постигнут нов споразум и најзад потписана конвенција о мањинским школама у Банату. Ова конвенција почива на принципу реципроцитета и строго је у границама позитивних законодавастава двеју уговорних страна и не даје румунским мањинама никакво изузетно или веће право од осталих народних мањина. Исти принцип важи и за наше мањинске школе у румунском Банату. Како пак румунски закон о партикуларним школама допушта конфесионалне школе, то све наше школе у румунском Банату — 44 вероисповедних школа са приближно 2300 ученика — на нашем језику остају и даље конфесионалне.

Румуни у нашем Банату имају око 78 одељења (41 наставника наше народности који знају румунски језик и око 40 наставника румунске народности) са приближно 5.000 ученика. За разлику од наших мањинских конфесионалних школа у румунском Банату, ове румунске мањинске школе код нас су државне јер наш Закон о народним (основним) школама уопште не дозвољава конфесионалне школе.

Румунским законом о партикуларним школама допуштене су конфесионалне школе, према томе наше мањинске школе у румунском Банату могу и даље остати конфесионалне. По истом принципу не може се дати право румунској мањини у нашем Банату да отвара конфесионалне школе, јер наш Закон о народним (основним) школама то изрично забрањује.

Према томе, све одредбе из Бледског споразума, како оне у супротности са позитивним законодавством, тако и оне које су обухватили члан 13 и 14 Споразума испале су из закључене и потписане „Конвенције о мањинским школама у Банату”.

Овај успех наше делегације омогућен је, како је већ наглашено, претходним споразумом два Министра иностраних послова, после чега се могао постићи овако повољан споразум и решити, поред осталих, и ово питање, које се до сада повлачило безуспешно на неколико конференција, више од десет година.

Тачка 6 Протокола гласи:

„Југословенски и румунски делегати састаће се у јануару, а најдаље у фебруару, у циљу закључења споразума о извршењу Протокола од 24 новембра 1923 год. и Споразума односно полицијске контроле пловидбе на целом сектору Дунава између ушћа Нере и Тимока, подразумевајући ту и вештачки пловни канал у Ђердапу (Сипском каналу)”.

Према предњем имала су бити претресена два питања, на име:

1 — Питање дефинитивног разграничења (сектор на Дунаву) са Румунијом, т. ј. извршење протокола о разграничењу од 24 новембра 1923 г. и

2 — Захтев Румуније, постављан у току осам година, о заједничком вршењу полицијске службе у Сипском каналу.

Да би ова два питања могла бити успешно регулисана, наша делегација је сматрала да је потребно прво свршити са дефинитивним разграничењем, како би се по том лакше могле одбацити неосноване претензије Румуније на заједничко вршење полицијске пловидбе у Сипском каналу.

По првом питању наша делегација ограничила се на протокол о разграничењу од 24 новембра 1923 год.

Према одредбама поменутог протокола о разграничењу, граница иде главном матицом Дунава, т. ј. онамо куда је ишла и пре рата, што је очигледно из самог текста протокола и из географске карте.

На тај начин после 10 година преговарања завршено је дефинитивно разграничење између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније.

То би, господо, било излагање о битној садржини тих конвенција, које проистичу из суседних односа између Краљевине Румуније и Краљевине Југославије. Те конвенције не обухватају, међутим, једно врло важно и деликатно политичко питање, а то је црквено питање. Ми смо код тог питања инсистирали на једну савршенију организацију. Наш пројект био је изражен на принципу: да је политичка граница истовремено граница и за црквену јурисдикцију. Разлози су били чисто канонско-формалне природе. Сад је, после толиких неуспешних конференција, и у том питању постигнут ко-

начан споразум између претставника св. Синода у Карловцима и претставника румунске православне цркве. И тако ће уређење двеју цркава, о чему је већ постигнут споразум, бити дефинитивно регулисано и остварено у тој конвенцији која се сваки дан очекује. Чим и та конвенција буде потписана имаћемо сва спорна питања ликвидирана.

Свима овим конвенцијама ми, господо сенатори, доприносимо не само нормализацији наших суседних односа у свима доменима привредног, политичког и социјалног живота, већ смо њима и помоћу њих отклонили сваки неспоразум у будућности и добили гаранције од стране наших савезника Румуна, да ће са овим конвенцијама учврстити се и дозидати темељи на којима почива Пакт Мале антанте као савршена хармонија у раду, као истовестност погледа и мишљења о свима главним проблемима трију земаља и по свима заједничким интересима који нам диктују интимну, идеалну и пријатељску сарадњу са нашим савезницима. (Аплауз и узвици: Живео!) Та сарадња, верујте, господо сенатори, и помоћу ових конвенција отклања сваку евентуалну пертурбацију између нас и Краљевине Румуније. Ове су конвенције стварно нов доказ ефикасности тесне сарадње наших двеју пријатељских земаља не само у организовању међусобне одбране помоћу војне силе, већ и помоћу дефинитивног ликвидовања свих спорних питања на економском и социјално-привредном пољу рада. Што смо то постигли, доказ је да се наши међународни односи и нарочито односи између Краљевине Југославије и братске нам Краљевине Румуније све већма продубљују, учвршћују и доводе на тај начин у потпун и идеалан склад принцип усвојен у пакту Мале антанте.

Пакт Мале антанте можемо, господо сенатори, слободно назвати историјским делом данашње генерације, која је, свесна своје историјске улоге и тешке мисије у садашњости, у овај организациони статут држава Мале Антанте, као и ове конвенције унела не само мноштво параграфа и одредаба, већ један дух солидарности, духовног зближења и идејног рада између нас и браће Румуна. (Аплауз и узвици: Живели!).

Сва настојања и румунских и наших преговараца приликом доношења ових споразума и конвенција, ја сам у то уверен, имали су само један циљ: да покажу прави пут до потпуног савладавања свих реалних супротности и да нађу једно боље схватање и оријентацију духовних снага сажетих у народу. Полазећи с тог гледишта, које се испољило и приказало, ја то, господо сенатори, с радошћу констатујем, и међу члановима румунске и југословенске делегације, и један читав низ спорних и отворених питања између двеју пријатељских земаља најзад је коначно затворен и ликвидан. Већ и на тај начин доведени су у склад све супротности, сва гледишта и сви спорови, и ми смо тако најзад обезбедили нашим пријатељским земаљама и њиховом међународном односу перспективу једне симпатичне и дуговечне интимне сарадње. (Одобравање).

Ја завршујем свој говор, господо, са уверењем и са жељом: да када пред овим Народним претставништвом претресамо и усвајамо разне одредбе и законе којима се дефинитивно ликвидирају сва спорна питања између нас и Краљевине Румуније, да ће и наш народ, кога претстављамо и с ове и с

оне стране, поради од сада на бољем упознавању наша два народа који не треба да буду везани само дипломацијом, већ који ће развити у будућности све интимније међусобне односе и заједничке везе, да их једнога дана, свесни заједничких интереса, ујединимо у једно заједничко настојање, које повезује два сродна, два пријатељска и два савезничка народа у једну јединствену међународну целину. (Аплауз и узвици: Живео!).

Из Парламента Краљевине Југославије и Краљевине Румуније треба да пређе овај дух идејног рада румунско-југословенског духовног зближења и на наше народне масе. (Узвици Тако је!) Тако ћемо, господо, у крајњој линији, довести и ова наша два народа у везу са идејним радом за синтетично вођење духовних националних снага у служби једног заједничког и великог историјског циља. То је и најбитнији задатак румунског и југословенског Народног претставништва од данас и од сутра.

Из тих разлога ја молим Сенат да изволи овај законски предлог примити. (Бурно одобравање и узвици: Живео!).

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Има реч заступник Министра иностраних послова г. др. Крамер.

Министар без портфеља и заступник Министра иностраних послова др. Алберт Крамер: Господо сенатори, ја бих имао овом исцрпном реферату, који је дао г. извештач и у коме је он обрадио не само стварни садржај конвенција, које су вам предложене, него је подвукао и политичко значење ових конвенција, да додам у име Краљевске владе само пар речи.

Ове конвенције плод су тако званог децембарског састанка Министра Краљевине Румуније г. Титулеска и Министра наше Државе г. Јевтића и резултат су једног дубоког уверења да је наишло крајње време да се све препреке, које су се још стављале интимној сарадњи наших двеју држава, једним великим гестом уклоне с пута.

Тај састанак, господо, Ви знате да је он знаменит као једна припремна конференција у очи велике и историјске реорганизације учињене новим Пактом Мале антанте, па је ликвидација наших међусобних диференција био један од предуслова за пуни успех реорганизационог плана за Малу антанту.

Ја мислим, господо, а Ви ћете се сигурно с тиме сагласити, да ове конвенције доказују каквим су дубоким разумевањем наших међусобних дужности биле надахнуте обе државе и њихове делегације кад су приступиле и кад су довршиле свој рад, а конвенције су истовремено доказ са коликом смо пријатељском консилијантношћу, која води рачуна не само о својим сопственим интересима него и о интересима својих пријатеља, приступили раду и довршили га.

Вама је познато, господо сенатори, колику знатну улогу игра Мала антанта, на част и задовољство савезничких наших народа, данас у европској и светској политици. Да се је могао створити овај нови велики европски ауторитет, господо, и ове конвенције томе су допринеле.

Ја вас у име Краљевске владе, господо сенатори, молим да једнодушно примите предложене Вам конвенције. Тиме ћемо дати изражаја не само

својим пријатељским осећајима, својим симпатијама за савез наше Краљевине са братском нам Краљевином Румунијом, него и изражаја наше решености да пријатељство и савезништво са Краљевином Румунијом чувамо, изграђујемо и да наше две државе у савезу са пријатељском и братском Чехословачком остану један трајан и поуздани фактор европског мира и људског напретка, среће и задовољства наших народа и на част и славу наше миле домовине и братске нам земље Краљевине Румуније (Бурно плескање).

Потпредседник Јован Алтипармаковић: Реч има сенатор г. Милоје Јовановић.

Милоје Ж. Јовановић: Господо сенатори, и ја од своје стране лично могу само поздравити закључење ових конвенција, којима се утврђује основа за пријатељску сарадњу на свима пољима између нас и Краљевине Румуније.

Г. извештач у своме лепом говору изнео вам је шта је и како је Одбор, који је проучавао овај законски предлог, мислио, и како је задовољство у души својој осећао одобравајући конвенције које су закључене.

Са задовољством хоћу да констатујем са овога места, да је пријатељска Румунија ишла у попуштању до крајњих граница, до којих је могла ићи, и ако има каквих недостатака или незгода у овим конвенцијама, или што друго, на шта бисмо се могли жалити, то никако не долази са стране Румуније, него са стране наше администрације, која није правилно и добро схватила оно, што јој је стављено у дужност.

Господо, ја нећу говорити о појединачним конвенцијама. Ја сам их све прочитао, као и ви. Има их 19 и њима се регулишу многобројна питања, која су до сада била дерегулисана, и тиме се отстрањује могућност свих неспоразума и сукоба, који би се могли догодити између две суседне и пријатељске државе.

Ја хоћу опширније да говорим само о 18 конвенцији, а то је „Споразум односно тачке 5 Протокола Јевтић—Титулеску“, који се односи на накнаду, коју Румунија има да исплати за имања: шуме и испаше, које су припадале раније XIV граничарској регименти, па су после разграничења дошла на територију Румуније.

Овим протоколом извршен је један аранжман између нас и Румуније на тај начин, што је Краљевина Румунија лојално признала нашој држави укупну суму, за коју се сматра као дужник, а наша влада је признала извесна потраживања Румунији, која се имају од те укупне суме одбити. Величина ове земље износи око 38.000 јутара. На томе земљишту одржавало је живот 52 наше општине, користећи се шумама и испашама. Те шуме и испаше припале су после извршења разграничења Краљевини Румунији, те је дошло на дневни ред питање да се од стране Краљевине Румуније да накнада оним општинама, које су изгубиле и своје шуме и своје испаше, а то су оне општине, које су остале на нашој територији.

Господо, ствар је лено примљена од стране Румуније, и она је показала добру вољу, да да накнаду народу за шуме и испаше. У јучерашњој седници Одбора г. Министар спољних послова изјавио је, да те шуме и испаше нису биле својина поменутих општина, него да су општине имале

неко право уживања или право сервитута. Свеједно: било једно или друго, главно је да су те 52 општине имале неко право на ту шуму и те испаше, било као својину, као што је рекао господин извештач, или да је то њима било дато као сервитут или на уживање.

Природно је јасно и логично, да кад је ово припало Краљевини Румунији, и када је она пристала на то да плати за то народу неку отштету, да је требало закључити конвенцију, по којој ће се отштета дати ономе коме припада, а то је народу оних општина, који је изгубио право и могућност да ужива своје имање. Тако то није урађено, већ се на рачун имовине приватних лица, односно општина, врши једна трансакција, врши се исплата једнога нашег државног дуга према Румунији. С каквим правом наша држава захтева, да њен дуг, дуг целог народа, плаћају само ове наше општине у Банату, и да цео терет падне на њихова плећа.

У члану првом ове конвенције стоји (Чита): „Како Југословенска Влада формулише извесне рекламације које се односе на реституцију добара, која припадају сувласницима југословенским поданицима, пређашње XIV граничарске регименте, експроприсана сходно румунском аграрном закону или друге рекламације које се односе на примену румунских закона о аграрној реформи у Румунији;

како у исто време румунска влада формулише извесне рекламације, које се односе на штете и реквизиције извршене приликом окупације румунског Баната „обе владе сагласне су да их сматрају дефинитивно као компензоване и угашене“.

Дакле, господо, Краљевина Румунија потражује од нас извесне суме у доларима, францима, динарима и лејима за оно, што је реквирирано за време наше окупације у Банату. Када смо ми истакли наше потраживање, да се плати накнада за шуме и испаше XIV граничарске регименте, које су припале Румунији, онда је Румунија истакла своје контра-потраживање. Сад наша Влада хоће да одбије једно наше дуговање, а то је дуговање целе наше земље за реквизиције, које су вршене у корист војске итд. од оне суме, коју имају да приме од Румуније наше општине у Банату. Њен дуг треба дакле да плате дотичне општине. Ово није ни право ни морално, јер чим је Краљевина Румунија пристала да плати народу накнаду, наша држава је имала да уступи целу суму онима којима стварно и припада, а она нека своја дуговања, која има према Краљевини Румунији, исплати из својих средстава, а не из туђе имаовине.

Господо, ја сматрам да овај начин спровођења компензација на рачун трећих лица не може и не сме да буде. Држава не може своје дугове, које признаје Краљевини Румунији, плаћати на тај начин, што би то пребацила на оне 52 општине у Банату. Она тај дуг мора примити на државни буџет и наћи начина да га из својих средстава плати.

Господо сенатори, ми ћемо примити све предложене конвенције, па ћемо примити и ову конвенцију, о којој сада говорим, али ја сам сматрао за дужност, да овом приликом истакнем једну неправду, која је апсолутно сигурно и несумњиво утврђена, и да констатујем, да је та неправда учињена од стране наше државе према грађанима наше 52

општине у Банату. Ја на овом месту не могу ништа друго тражити, до то, да надлежни Министар изјави »да је вољан да предложи Краљевској влади, да узме у процену ову ствар и расправи је на тај начин, што ће се исправити учињена неправда и људима дати оно што им припада, а држава нека своја дуговања Румунији плаћа као и остале државне дугове.«

Мени је, господо, жао, што сам цело ово наше велико интересовање за ове конвенције, које су овако лепо у Сенату прихваћене, мало помутно овим мојим примедбама, али то сам морао учинити ради заштите грађана оних крајева у Банату, који су неправедно оштећени.

Ја то не бих данас истицао, када бих знао да ће бити могућности да се то доцније поправи. Моје је пак уверење, да је ово био последњи момент, да се траже коректуре у корист оштећених грађана. На завршетку ја поздрављам ове конвенције и поздрављам Краљевину Румунију, која је најлојалније и најлибералније примила све што је од ње зависило. Она је све дала, што је могла да да у питању накнаде нашим општинама у Банату, а на нама је да нађемо начина, да се нашим грађанима да та накнада која стварно њима једино и припада, а која не припада нашој држави! Гласају за овај законски предлог.

Потпретседник Јован Алипармаковић: Има реч г. Министар пољопривреде.

Министар пољопривреде др. Љубомир Томашић: Господо, ја желим да се осврнем само на ону примедбу г. сенатора Јовановића из које излази као да би наша делегација приликом преговора за ове конвенције била занемарила интересе властитих грађана. Ја желим то да исправим навођењем самих чињеница. Ове шуме у смислу румунског закона о спровођењу аграрне реформе могле су бити експроприсане без икакве отштете. По том закону земљишта и шуме чији су сопственици отсутни потпадају под експропријацију без икакве отштете. Такав је баш овај случај, где је румунска влада на темељу свога закона могла ставити у крепост ту законску одредбу и експроприсати ова земљишта без икакве отштете. Ако се узме као комунио бонорум, онда је наш извештац добро казао, да се радило само о неких 200 катастарских јутара. Међутим, настојањем наше делегације и сусретљивошћу румунске делегације, румунска влада је признала право отштете за овај цео комплекс и, како је већ утврђено, платиће отштету по цени коју предвиђају румунски закони о аграрној реформи, што износи око 15 милиона леја обвезница и око 7 милиона леја доспелих камата.

Друго је питање да се исправи чињенично стање и навод г. сенатора Јовановића као да би наша делегација била пропустила оборанити интересе наших држављана. (Милоје Ж. Јовановић: Није нико нападао нашу делегацију. — Жагор. — Претседник звони). Било је речено да се занемарило оборанити интересе наших држављана. То је питање више социјалне природе, наиме да се даде нека отштета тим нашим држављанима за експроприсане шуме, и то у висини која је предвиђена по законима о аграрној реформи Краљевине Румуније, која је цела прениска. То је питање где се не може наједанпут преузети никаква сигурна обавеза, јер се мора проучити ефекат колико би пра-

ведно било да им се још даде, као и то да ли има могућности за то. Ја сам једном другом приликом већ имао згоде да нагласим, да ће подручно ми Министарство то питање проучити, па у колико се види да има могућности да се томе удовољи, ја сигурно нећу бежати од тога да се то и спроведе, али не једним специјалним, новим аграрним законом, него у Финансијском закону, баш зато јер овакве отштете већ имају свој корен у § 150 Финансијског закона за 1927/28 годину.

Толико сам имао част да кажем као разјашњење поводом примедба које је учинио сенатор г. Јовановић.

Потпретседник Јован Алипармаковић: Има реч сенатор г. др. Емило Гаврила.

Др. Емило Гаврила: Господо сенатори, пре кратког времена ми смо ванредном манифестацијом одушевљења примили Пакт Мале антанте, која је већ до сада, за ово кратко време, показала врло велике успехе као и нашу заједничку снагу. Данашње конвенције конзеквенције су тога Пакта; оне су биле и подлога а и последица тога Пакта. Тим конвенцијама регулисано је све што је изгледало да може мутити и сметати наше међусобне односе. Пошто све то уклањају ове конвенције, које смо ми у Одбору тачно и исцрпно простудирали и нашли да су добре, то ја, као претседник тога Одбора, предлажем, да и овом приликом као и приликом примања Пакта Мале антанте без гласања, једнодушно, изнимно акламацијом примимо све ове конвенције. (Опште одобравање и плесак).

Потпретседник Јован Алипармаковић: Примили Сенат да се овај законски предлог прими акламацијом? (Сложен одзив: Прима се). Према томе, објављујем да је предлог овога Закона о конвенцијама закљученим између наше Краљевине и Краљевине Румуније акламацијом примљен и коначно у целини. (Буран аплауз и узвици: Живела Румунија!).

Прелазимо на трећу тачку дневног реда: претрес извештаја Одбора о предлогу Закона о преносу права власништва са гимнастичког друштва »Душан Силни« на соколско друштво »Београд—Матица«. Молим г. извештоца да прочита извештај.

Извештац др. Васо Глушац: Господо сенатори, пред вама је предлог Закона о преносу права власништва имања у Београду у Крунској улици број 22 са гимнастичког друштва »Душан Силни«, односно Београдског соколског друштва »Душан Силни« на соколско друштво »Београд—Матица«, и о укидању ограничења својине из Указа од 3 марта 1905 године. Ово имање у Крунској улици бр. 22 било је државна својина и Народна скупштина сазвана у редован сазив за 1904 годину решила је да се ово имање преда друштву »Душан Силни« за стан и вежбаоницу, с тим да га друштво не може отуђити нити задужити без одобрења Народног претставништва.

Указом од 3 марта 1905 године Његово Величанство Краљ Петар одобрио је ово решење Народног скупштине.

Друштво »Душан Силни« претворило се касније у београдско соколско друштво »Душан Силни« и још касније када су се сва соколска друштва сјединила у један соколски савез, то је онда и имо-

вина овога соколског друштва »Душан Силни« прешла у својину соколског друштва »Београд—Матица«. Овим законским предлогом иде се за тим да соколско друштво »Београд—Матица« може слободно располагати са овом имовином, па да је може продати и новац употребити за соколске сврхе. Ово имање само по себи не може се употребити за пристојне соколске просторије нити се на њему могу такве просторије нове подићи. Стога је соколски савез односно соколско друштво »Београд—Матица« започело градњу соколског дома на другом већем и прикладнијем месту у Делиградској улици бр. 29, а ово имање жели да прода и да тај новац употреби за доградњу тога соколског дома. Да би се то могло извести, потребно је да се законским путем промени решење Народне скупштине и Указ од 3 марта 1905 године. У ту сврху поднесен је данашњој Народној скупштини нови предлог Закона о преносу права власништва и тај је предлог у Народној скупштини примљен и послан Сенату да га и Сенат прими. Сенат је на својој седници од 14 јуна ове године изабрао нарочити Одбор за проучавање овога законског предлога. Одбор је овај законски предлог проучио и подноси овај извештај:

СЕНАТУ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Одбор за проучавање предлога Закона о преносу права власности имања у Београду у Крунској улици бр. 22 са гимнастичког друштва »Душан Силни«, односно београдског соколског друштва »Душан Силни« на Соколско друштво »Београд—Матица«, и о укидању ограничења својине из Указа од 3 марта 1905 године, на својој седници од данас проучио је овај законски предлог и примио га је у начелу и у појединостима, те му је, према томе, част предложити Сенату, да овај законски предлог изволи усвојити текстуелно онако како га је и Народна скупштина усвојила.

За свога известиоца Одбор је одредио сенатора г. др. Васу Глушца.

У Београду, 14 јуна 1933 године.

Претседник Одбора,
Богдан Гавриловић, с. р.

Секретар,

Др. Саво Љубибратић, с. р.

Потпретседник,

Др. Васо Глушац, с. р.

Чланови:

Ииж. Д. Поповић, с. р., Крста Смиљанић, с. р.,
Спира Хаџи Ристић, с. р.

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Нема пријављених говорника, прелазимо на решавање у начелу. Молим г. секретара да изволи извршити прозивку.

Секретар др. Иван Гмајнер прозива г.г. сенаторе и они су гласали овако:

Алибеговић Асим — отсутан
Алкалај др. Исак — за
Арнаутовић Шериф — за
Бањанини Јово — отсутан
Богојевић Васа — за

Видаковић Антун — за
Виловић Осман — отсутан
Врбанић др. Милан — отсутан
Вујић Павле — за
Гаврила др. Емило — за
Гавриловић др. Богдан — за
Гај Људевит — отсутан
Глушац др. Васо — за
Гмајнер др. Иван — за
Грасл др. Георг — за
Грегорић др. Густав — за
Десница др. Урош — отсутан
Добринић Петар — за
Драговић Милутин — за
Бирлић Петар — отсутан
Ивановић Драгољуб — отсутан
Ивковић др. Момчило — отсутан
Илићановић Димитрије — отсутан
Јалжабетић Томо — за
Јанковић Стјепан — отсутан
Јовановић Ж. Милоје — за
Карамехмедовић др. Хамдија — отсутан
Ковачевић Томо — отсутан
Костић Петар — отсутан
Котур др. Ђура — за
Круљ др. Урош — за
Кукуљевић—Сакцински Фран — отсутан
Љубибратић др. Саво — за
Мажуранић др. Желимир — за
Мајстровић др. Иван — отсутан
Марјановић Милан — за
Махмутбеговић Сефедин — за
Мићић др. Мића — за
Михалцић Стеван — за
Муфтић Салем — отсутан
Нешковић Јован — за
Новак др. Фран — отсутан
Обрадовић Паја — за
Павелић др. Анте — отсутан
Плој др. Мирослав — за
Поповић Дака — за
Поповић Матија — отсутан
Поповић Милан — за
Равнихар др. Владимир — за
Радовановић Крста — отсутан
Радуловић Марко — за
Рајар др. Јанко — за
Рожић др. Валентин — за
Самуровић Јанко — за
Симоновић Милан — отсутан
Смиљанић Крста — за
Станковић Јован — отсутан
Станковић др. Раденко — отсутан
Сулејмановић др. Цафер — за
Теслић Петар — за
Тимотијевић Коста — за
Томашић др. Љубомир — отсутан
Томић Светозар — отсутан
Тринајстић др. Динко — отсутан
Убавић Павле — отсутан
Франгеш др. Отон — отсутан
Хаџи-Бошковић Трајко — за
Хаџи-Ристић Спира — за
Хрибар Иван — за
Цветковић Јордан — за
Церовић Гаврило — отсутан
Шверљуга др. Станко — отсутан

Шиловић др. Јосип — за
 Шола Атанасије — за
 Шуперина др. Бењамин — отсутан

После гласања

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Изволите, господо, чути резултат гласања. Гласало је свега 43 сенатора и сви су гласали »за«. Према томе, објављујем да је овај законски предлог у начелу примљен.

Прелазимо на претрес у појединостима. Молим г. известиоца да изволи прочитати § 1.

Известилац др. Васо Глушац чита § 1 (види саст. 35).

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Прима ли Сенат § 1? (Прима.). Објављујем да је § 1 примљен. — Изволите чути § 2.

Известилац др. Васо Глушац чита § 2 (види саст. 35).

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Прима ли Сенат § 2? (Прима.). Објављујем да је § 2 примљен. — Изволите чути § 3.

Известилац др. Васо Глушац чита § 3 (види саст. 35).

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Прима ли Сенат § 3? (Прима.). Објављујем да је § 3 примљен. — Изволите чути § 4.

Известилац др. Васо Глушац чита § 4 (види саст. 35).

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Прима ли Сенат § 4? (Прима.). Објављујем да је § 4 примљен. — Изволите чути § 5.

Известилац др. Васо Глушац чита § 5 (види саст. 35).

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Прима ли Сенат § 5? (Прима.). Објављујем да је § 5 примљен.

Овим објављујем да је Сенат примио у појединостима предлог овог Закона. Прелазимо на друго и коначно гласање у целини. Молим г. секретара да изврши прозивку.

Секретар др. Иван Гмајнер прозива г.г. сенаторе и они су гласали овако:

Алибеговић Асим — отсутан
 Алкалај др. Исак — за
 Арнаутовић Шериф — за
 Бањанини Јово — отсутан
 Богојевић Васа — за
 Видаковић Антун — за
 Виловић Осман — отсутан
 Врбанић др. Милан — отсутан
 Вујић Павле — за
 Гаврила др. Емило — за
 Гавриловић др. Богдан — за
 Гај Људевит — отсутан
 Глушац др. Васо — за
 Гмајнер др. Иван — за
 Грасл др. Георг — за
 Грегорин др. Густав — за
 Десница др. Урош — отсутан
 Добринић Петар — за
 Драговић Милутин — за
 Ђирлић Петар — отсутан
 Ивановић Драгољуб — отсутан
 Ивковић др. Момчило — отсутан
 Илићановић Димитрије — отсутан

Јалжабетић Томо — за
 Јанковић Стјепан — отсутан
 Јовановић Ж. Милоје — за
 Карамехмедовић др. Хамдија — отсутан
 Ковачевић Томо — отсутан
 Костић Петар — отсутан
 Котур др. Ђура — за
 Круљ др. Урош — за
 Кукуљевић—Сакцински Фран — отсутан
 Љубибратић др. Саво — за
 Мажуранић др. Желимир — за
 Мајстровић др. Иван — отсутан
 Марјановић Милан — за
 Махмутбеговић Сефедин — за
 Мићић др. Мића — за
 Михалцић Стеван — за
 Муфтић Салем — отсутан
 Нешковић Јован — за
 Новак др. Фран — отсутан
 Обрадовић Паја — за
 Павелић др. Анте — отсутан
 Пљој др. Мирослав — отсутан
 Поповић Дака — за
 Поповић Матија — отсутан
 Поповић Милан — за
 Равнихар др. Владимир — за
 Радовановић Крста — отсутан
 Радуловић Марко — за
 Рајар др. Јанко — за
 Рожић др. Валентин — за
 Самуровић Јанко — за
 Симоновић Милан — отсутан
 Смиљанић Крста — за
 Станковић Јован — отсутан
 Станковић др. Раденко — отсутан
 Сулејмановић др. Џафер — за
 Теслић Петар — за
 Тимотијевић Коста — за
 Томашић др. Љубомир — отсутан
 Томић Светозар — отсутан
 Тринајстић др. Динко — отсутан
 Убавић Павле — отсутан
 Франгеш др. Отон — отсутан
 Хаџи-Бошковић Трајко — за
 Хаџи-Ристић Спира — за
 Хрибар Иван — за
 Цветковић Јордан — за
 Церовић Гаврило — отсутан
 Шверљуга др. Станко — отсутан
 Шиловић др. Јосип — за
 Шола Атанасије — за
 Шуперина др. Бењамин — отсутан

После гласања.

Потпретседник Јован Алтипармаковић: Изволите, господо сенатори, чути резултат гласања. Гласало је свега 42 г.г. сенатора и сви су гласали за. Према томе, објављујем да је Сенат примио коначно у целини овај предлог Закона.

Овим је исцрпен дневни ред данашње седнице. Са нашим пристанком, закључујем ову седницу, а идућу заказујем за данас после подне у 5 часова, са овим дневним редом: Претрес извештаја Одбора о предлогу Закона о организацији ватрогаства. Прима ли Сенат овај дневни ред? (Прима). Објављујем да је примљено. Тиме закључујем ову седницу.

Седница је закључена у 12,45 часова.

ПРИЛОЗИ

НАРОДНА СКУПШТИНА
Краљевине Југославије
Бр. 16655
13-VI-1933.
У Београду

Господине Претседниче,

Част ми је извести Вас, да је Народна скупштина на свом 50 редовном састанку, одржаном 12 јуна 1933 године у Београду, коначно усвојила предлог Закона о организацији ватрогаства, поднет јој од стране Министра физичког васпитања народа на основи овлашћења датог му указом Н. В. Краља од 19 марта 1933 године.

Извештавајући Вас о предњем, мени је част, Господине Претседниче, на основу чл. 64 Устава и §§ 66 Закона о пословном реду у Народној скупштини, доставити Вам дефинитиван текст овога законског предлога онако, како га је Народна скупштина усвојила као и оригинал Указа о овлашћењу за подношење Народном претставништву поменутог законског предлога, — с молбом на Ваш даљи поступак.

Овај законски предлог претресан је у Народној скупштини по редовном поступку.

Изволите примити, Господине Претседниче, и овом приликом уверење о мом особитом поштовању.

Претседник
Народне скупштине
Др. К. Кумануди, с. р.

ГОСПОДИНУ

Др. АНТИ ПАВЕЛИЋУ, Претседнику Сената
Београд

НАРОДНА СКУПШТИНА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

сазвана Указом од 19 октобра 1932 године у редован сазив за 20 октобар 1932 године на свом 50 редовном састанку, одржаном 12 јуна 1933 године, решила је:

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

О ОРИГАНИЗАЦИЈИ ВАТРОГАСТВА

који гласи:

§ 1

У циљу заштите имовине и живота грађана од пожара, као и за указивање помоћи на случај елементарних и других опасности, оснива се овим Законом организација ватрогаства у Краљевини Југославији.

Организација ватрогаства, осим стручне изобразбе, стара се и за национално, културно и просветно васпитање својих чланова.

А. ОРГАНИЗАЦИЈА

§ 2

Организацију ватрогаства сачињавају:
Ватрогасне чете,

Ватрогасне жупе,
Ватрогасне заједнице и
Ватрогасни савез Краљевине Југославије.

І ВАТРОГАСНА ЧЕТА

§ 3

На територији Краљевине Југославије могу постојати ватрогасне чете следећих назива и то:

- 1) добровољне;
- 2) индустријске и заводске;
- 3) званичне (професионалне), и
- 4) обавезне.

§ 4

Добровољне, званичне и обавезне ватрогасне чете сматрају се јавним ватрогасним четама, док су индустријске и заводске ватрогасне чете приватне.

Јавне ватрогасне чете, приликом вођења надзора над одбраном од пожара, као и у извршивању дужности при самом пожару, сматрају се јавним органима, на које општинска управа преноси један део своје власти, која се односи на безбедност од пожара у смислу законских пожарно-полицијских одредаба и наредаба.

§ 5

Задатак ватрогасне чете је:

- 1) да систематским и стручним деловањем штити и брани иметак и живот грађана од пожара, поплава, земљотреса и других елементарних непогода, те да организује заштиту свога подручја у ратном стању за случај напада из ваздуха, од пожара и загушљивих плинова (гасова);
- 2) да делује на националном, културном и просветном подизању, како својих чланова, тако и осталог становништва свога подручја;
- 3) да шаље два претставника на скупштину ватрогасне жупе, од којих је један заповедник, односно његов заменик.

§ 6

Тај свој задатак постижава:

- 1) стручним образовањем својих чланова;
- 2) ширењем здравих појмова о ватрогаству и његовим циљевима;
- 3) обучавањем народа о употреби свих прибора против загушљивих плинова и осталог;
- 4) одржавањем течајева, предавања, изложби, вежби и слетова, као и национално-културних и просветних приредаба.

1. Добровољна ватрогасна чета.

§ 7

Добровољна ватрогасна чета састоји се из потребног броја држављана физички и морално способних, без обзира на пол, који су навршили 18 година.

Министар физичког васпитања народа може допустити приступ у чланство и страним држављанима, на предлог Ватрогасног савеза Краљевине Југославије.

Добровољна ватрогасна чета може постојати

у свакој општини и селу, где се може формирати најмања јединица од 15 ватрогасаца и она носи назив „Добровољна ватрогасна чета у жупе

§ 8

Добровољна ватрогасна чета може имати:

- 1) извршујуће чланове;
- 2) нараштај;
- 3) помажуће чланове, и
- 4) почасне чланове.

§ 9

Извршујући члан може бити активни или резервни.

Резервним чланом постаје активни члан по властитој жељи или одлуком заповедништва, ако је навршио 25 година активне ватрогасне службе.

Извршујући чланови распоређују се у:

- 1) навални и одбранбени отсек;
- 2) самарићански отсек (спасавајући — реше-вални);

3) културно-просветни отсек (глазбени, диле-тантски, читаонице, предавање и сл.).

Чланом навалног и одбранбеног отсека може бити само мушкарац у смислу § 7 овог Закона.

§ 10

Нараштај може бити младеж од навршене 12 —18 године без разлике пола, а дужност му је о-способљавање за ватрогасну, санитарну и дојавну службу. Нараштај не улази у чланство чете.

§ 11

Помажући члан може бити свако лице (фи-зичка и правна) које се обавезе давати чети од-ређени годишњи принос.

§ 12

Почасни члан може бити оно лице, које стекне особите заслуге за чету или за ватрогаство уоп-ште, а бира се на главној скупштини, на предлог Управног одбора.

§ 13

О пријему у чланство одлучује Управни одбор према поднесеној писменој пријави. Молбе стра-них држављана спроводи Управни одбор Савезу са образложеним предлогом.

Члан стиче активно и пасивно право гласа за време од 6 месеци по примитку у чланство.

§ 14

Дужности су чланова:

1) Извршујући чланови дужни су бесплатно, тачно и пожртвовно вршити службу без пригова-рања, покоравати се одредбама својих претпостав-љених, тачно и савесно извршивати службене про-писе, те се честито понашати у служби и изван ове, били у одори (униформи) или грађанском оделу. Дужни су ради усавршавања похађати школу и ве-жбе, те не дати повода свађама и непослушности према заповестима старешинства.

Резервни члан није дужан вршити службу ни-ти икакав рад у чети, осим када то крајња потре-ба затражи.

2) Помажући чланови дужни су плаћати го-

дишњу чланарину коју Скупштина за ту годину одреди.

3) Почасни чланови не плаћају чети никаквих чланских приноса, те немају никаквих дужности.

§ 15

Извршујући чланови имају активно и пасивно, а помажући и почасни саветодавно право гласа.

Помажући чланови могу бити изабрани у Управни одбор само за административну службу.

Извршујући чланови могу захтевати сазив ванредне скупштине, изневши разлоге. Тај захтев има да потпише половина извршујућег чланства.

§ 16

Чланство престаје:

- 1) иступањем и
- 2) искључењем.

Члан иступа из чете писменом пријавом У-правном одбору.

Управни одбор искључује чланове:

а) ако су се теже огрешили о законске, са-везне и остале прописе који се односе на ватро-гаство;

б) ако су радили против интереса чете и шко-дили њеном угледу;

в) ако раде против државних интереса.

Искључени члан може се жалити, у року од 14 дана, Скупштини преко Управног одбора. Ако искључени члан у горњем року не уложи жалбу Управном одбору, сматра се да је престао бити чланом даном закључка о искључењу. Иначе, о-стаје и даље члан чете до решења његове жалбе на Скупштини. За то време такав члан нема ни-каквих права ни дужности у чети. Уважи ли Скуп-штина жалбу том члану, враћају се сва права.

§ 17

Добровољном ватрогасном четом управља: Скупштина, Управни одбор, Заповедништво и Над-зорни одбор.

§ 18

Скупштине су редовне и изванредне. Редовне скупштине одржавају се сваке године у месецу ја-нуару, а ванредне по закључку Управног одбора, писменим захтевом. Надзорног одбора; односно када то, са изношењем разлога, захтева половина извршујућих чланова. Ванредна скупштина сазива се у року од 14 дана, од дана стављеног захтева.

Скупштине се сазивају писменим позивом у-пућеним члановима чете. Тај позив има се уручити у року од 8—14 дана пре одржања Скупштине, са назначеним дневним редом.

Скупштина доноси закључке, ако је присутна половина извршујућих чланова, рачунајући овамо чланове Управног и Надзорног одбора. За закључак о престанку чете, потребно је да на Скупшти-ни буде присутно, осим чланова Управног и Над-зорног одбора, две трећине извршујућих чланова. Ако није присутан довољан број чланова, одржаће се друга скупштина са истим дневним редом и на истом месту један сат доцније. Та Скупштина до-носи закључке без обзира на број присутних чла-нова.

Сви закључци доносе се апсолутном већином гласова.

За случај да су гласови једнако подељени

сматра се да је примљен онај предлог за који је гласао претседник.

§ 19

Скупштина чете:

- 1) бира Управни и Надзорни одбор;
- 2) разматра извештај Управног одбора о раду у прошлој години и прима на знање извештај Надзорног одбора;
- 3) предаје писмене похвале ватрогасцима на предлог Заповедништва;
- 4) прихвата прорачун за наредну годину;
- 5) одлучује о употреби друштвене имовине;
- 6) именује почасне чланове на предлог Управног одбора;
- 7) решава о предлозима Управног одбора;
- 8) решава о предлозима чланова, ако су поднесени писменим путем Управном одбору на три дана пре одржања Скупштине;
- 9) бира двојицу претставника за жупску скупштину;
- 10) решава о жалбама искључених чланова;
- 11) одлучује о престанку чете, по престанку дотичне ватрогасне жупе.

Избор чланова Управног и Надзорног одбора обавља се тајним гласањем а изабраним се сматра онај који добије највише гласова. Ако су гласови једнако подељени, одлучује коцка. Избор се може вршити и аklamацијом.

Записник Скупштине потписује претседник и тајник који води скупштински записник и двојица од Скупштине одређених чланова као оверачи.

§ 20

Управни одбор састоји се из: Претседника, свих чланова заповедништва, тајника, благајника, претставника војске и морнарице (ако у седишту добровољне ватрогасне чете има војске), претставника управне власти (ако је чета у седишту среза или среске испоставе) и претставника општине.

§ 21

Чланове Управног одбора бира Скупштина на три године из редова ватрогасаца између извршујућих чланова, а претседника, тајника и благајника може бирати и између помажућих чланова.

По потреби Управни одбор може изабрати заменике тајника и благајника.

Упражњено место одборника попуњава Управни одбор до наредне скупштине.

Управни одбор састаје се према потреби а најмање једанпут у два месеца.

§ 22

Управни одбор: руководи пословима и управља имовином чете, одлучује о свим исплатама те о наплати и отпису приноса чланова; одређује дневни ред скупштине; подноси главној скупштини своје предлоге и предлоге појединих чланова; предлаже главној скупштини прорачун за следећу годину; подноси главној скупштини годишњи извештај о раду у прошлој години; провађа закључке главне скупштине; решава извештај Надзорног одбора; прима и искључује чланове; даје писмене похвале и укорје извршујућим члановима на предлог заповедништва; одлучује да се на место неспособног ватрогасног часника изврши за-

мена са другим способнијим ватрогасцем и одређује време за одржање свих ватрогасних приредба.

Управни одбор доноси закључке ако је присутан претседатељ и најмање половина чланова Одбора. Закључци се стварају већином гласова. Ако су ови једнако подељени, сматра се да је примљен онај предлог за који је гласао претседатељ.

Избор се обавља тајним гласањем, а изабраним сматра се онај, који има највише гласова. Ако су гласови једнако подељени одлучује коцка.

Записник седнице потписује претседник, тајник и двојица оверача.

§ 23.

Заповедништво добровољне ватрогасне чете састоји се из: заповедника чете, његовог заменика, тајника, оделних вођа, чувара прибора (спремништара), општинског инжињера и општинског лекара.

Тајник заповедништва може бити једновременно и тајник Управног одбора.

§ 24.

Заповедништво се стара, да се сви службени прописи строго извршују; упућује писмене опомене ватрогасцима који занемаре своје дужности; предлаже их Управном одбору за укор, односно за искључење.

Заповедништво држи своје седнице према потреби, а сазива их заповедник, који им и претседава. Заповедника замењује његов заменик. За ваљаност закључака заповедништва треба да су на седници присутна уз претседатеља још три члана.

Закључци се стварају већином гласова, а кад су ови једнако подељени, примљен је онај предлог, за који је гласао претседатељ.

Записник заповедништва води тајник, који га са претседатељем и потписује.

§ 25.

Посебна права и дужности чланова Управног одбора су:

1) Претседник води административне послове чете, заступа чету пред властима и трећим лицима, сазива редовне и изванредне скупштине и седнице Управног одбора, те им претседава, потписује са тајником све списе у управним, а са благајником у благајничким пословима чете и наређује исплате.

2) Заповедник је у техничком погледу на челу чете.

Он замењује претседника у свим његовим правима и дужностима, кад је овај спречен, или кад се место претседника у току године упразни. Заповеда четом на згаришту, вежбалишту и код свих наступа. Одређује време за све вежбе, страже и приправе; води бројно стање чете; на згаришту се стара да постигне јединство у раду.

3) Подзаповедник замењује спреченог заповедника. Са оделним часницима вежба чланство; држи заједничку школу са свим чланством; води попис инвентара и надзире чувара прибора. Након пожара или вежбе води надзор да се гасила, прибори и опрема у исправном стању допреме у спремиште. Починиене штете на гасилима дужан је одмах пријавити заповедништву.

4) Тајник обавља све писмене послове и води статистику чете; води записник на седницама

Управног одбора и заповедништва као и на скупштинама; потписује, уз претседника или његовог заменика, све писмене акте; саставља годишњи извештај за редовну скупштину о раду чете; извештај је на скупштинама, седницама Управног одбора и заповедништва. Спреченог тајника заступа у овим правима и дужностима заменик кога Одбор изабере.

5) Благајник води све благајничке послове чете под надзором Управног одбора; једини је он овлашћен примати чланске доприносе и остале приносе и дохотке; исплаћује издатке по писменом налогу претседника, односно његовог заменика; сабира чланарину и остале тражбине друштва у одређеним роковима и особно јамчи за новчану имовину; води благајничке књиге, а на свакој седници извештава Управни одбор о стању благајнице, а на концу пословне године подноси прописне завршне рачуне; потписује, уз претседника или његовог заменика, акта која се односе на благајничко пословање чете; саставља прорачун и предлаже га Управном одбору.

6) Вође одељка заповедају својим одељком и дужни су са њим држати школе и вежбе, те се старају да се гасила, прибор и опрема не штете. Спреченог вођу одељка замењује најстарији ратник.

7) Чувар прибора (спремиштар) одговоран је за гасила, прибор и опрему; према потреби надзира главна и споредна спремишта као и сигнале; води евиденцију о целокупној друштвеној опреми, како о оној која је у спремишту, тако и о оној која је предана ватрогасцима на употребу.

§ 26.

Чета престаје:

- 1) ако то скупштина чете закључи и
- 2) ако је надлежна власт распусти.

Скупштина, која је закључила престанак чете, овлашћена је у погледу преосталог иметка и прибора располагати, али само у сврху ватрогаства. Ако то није учинила, или је од власти распуштена, имају се најпре исплатити дугови чете, а преостала готовина са гасилима, прибором и опремом предати општинској управи тог места, која ће готовину корисно уложити, а инвентаром се, према његовој сврси, служити. Ако се у том месту за време од три године не устроји нова ватрогасна чета, општинска управа ће преузети иметак са свим прирастом као и инвентар, те га употребити искључиво у ватрогасне сврхе.

2 ИНДУСТРИЈСКА И ЗАВОДСКА ВАТРОГАСНА ЧЕТА

§ 27.

Министар физичког васпитања народа, у споразуму са ресорним Министрима, одредиће која ће индустријска предузећа и заводи устројити ватрогасну чету.

Бројно стање чете, справе и опрему одређује Краљевска банска управа према врсти и величини индустријског предузећа и завода, а на предлог ватрогасне заједнице Бановине.

3 ЗВАНИЧНА (ПРОФЕСИОНАЛНА) ВАТРОГАСНА ЧЕТА

§ 28.

Сва места која имају више од 50.000 становника, морају имати званичне ватрогасне чете и по-

ребан прибор и опрему за гашење, без обзира да ли постоје у месту ватрогасне чете осталих назива. Број службеника једне чете мора бити на сваких започетих 4.000 становника један, али не може имати мање од 15 ватрогасаца.

У свима местима од 10.000 до 50.000 становника у којима постоји добровољна ватрогасна чета, — дужне су општине, покрај добровољне ватрогасне чете, да издржавају званичне ватрогасце, који се додељују добровољној ватрогасној чети и под њеним су заповедништвом.

Број оваквих званичних ватрогасаца зависи од броја становништва у једном месту и долази на сваких започетих 5.000 становника један званични ватрогасац.

4 ОБАВЕЗНА ВАТРОГАСНА ЧЕТА

§ 29.

У свима градовима и варошима испод 50.000 становника, у варошицама и бањама, као и у свима заокруженим (груписаним) насељима, са најмање 2.000 становника — ако немају званичне ватрогасне чете од најмање 15 ватрогасаца или добровољне ватрогасне чете — дужне су општине одредити од својих општинских службеника заповедника и потребан број људства, који ће, као ватрогасци, бити стручно обучени у руковању ватрогасним справама.

У свим овим местима која имају више од 10.000 становника обавезне ватрогасне чете морају бити устројене са најмање 15 ватрогасаца. Ове општине дужне су набавити потребне ватрогасне справе и опрему за гашење.

§ 30.

Индустријском, заводском, званичном и обавезном четом управља у техничком погледу заповедништво ватрогасне чете поменутих назива, које се, према потреби ватрогасне чете, састоји из: заповедника чете, његовог заменика, вођа одељка, затим инжињера дотичног индустријског предузећа или завода, односно општинског инжињера и општинског лекара код обавезне ватрогасне чете. Индустријске и заводске, званичне и обавезне ватрогасне чете делегирају на жупску скупштину два претставника и то: заповедника и једног члана.

II ВАТРОГАСНА ЖУПА

§ 31.

Све ватрогасне чете једног административног среза чине ватрогасну жупу под називом „Ватрогасна жупа среза“

Седиште жупе је у среском месту.

Члан ватрогасне жупе је ватрогасна чета.

Два или више срезова могу организовати за себе заједничку жупу по одобрењу ватрогасне заједнице. Седиште овакве жупе је у једном среском месту, а о томе одлучује жупа.

§ 32.

Задатак је Жупе:

- 1) да на подручју жупе организује ватрогасне чете;
- 2) да посредује између ватрогасне чете и ватрогасне заједнице;
- 3) да надзире рад ватрогаства свога подручја

и води статистику;

4) да оспособљава ватрогасце приређивањем вежби, течајева и предавања;

5) да потврђује управу чета, и даје одобрење о престанку чете;

6) да саставља свој прорачун и предлаже га заједници на одобрење;

7) да бира своју управу;

8) да шаље два претставника, и то жупног ватрогасног надзорника и једног члана управе, на годишњу скупштину Заједнице;

9) да одобрава прорачуне ватрогасних чета.

§ 33.

Сваки члан Жупе има право:

1) суделовања на скупштинама и састанци-
ма, и

2) активно и пасивно право гласа.

Индустријска и заводска ватрогасна чета, као и обавезна ватрогасна чета у местима испод 10.000 становника, која има мање од 15 ватрогасаца, члан је дотичне жупе само са саветодавним гласом.

§ 34.

Дужности чланова Жупе јесу:

1) суделовати на жупским скупштинама и са-
станцима и

2) придржавати се свих уредаба и правилни-
ка издатих на основу Закона и верно и без при-
говора извршивати све наредбе и прописе Жупе.

§ 35.

Жупом управља: жупска скупштина, жупска
управа и надзорни одбор.

§ 36.

Жупску скупштину сачињава: Управа, Надзор-
ни одбор и по два претставника сваке ватрогасне
чете. Један од тих претставника је заповедник че-
те, односно његов заменик.

§ 37.

Жупске скупштине су редовне и ванредне.

Редовне скупштине држе се сваке године у
месецу фебруару, а ванредне, када то закључи
Управа жупе, или писмено затражи барем поло-
вина чланова уз назнаку предмета који ће се рас-
прављати.

Ванредна скупштина сазива се у року од 14
дана, од дана поднесена захтева.

Скупштине жупе сазивају се огласом у служ-
беном Савезном листу и писменим позивом у-
прављеним свима члановима жупе, који се до-
ставља најмање на 8 дана пре одржања уз на-
заку дневног реда.

Жупска скупштина одржаће се, ако је при-
сутно, осим чланова Управе и Надзорног одбора,
половина чланова. Ако није присутан довољан
број чланова, одржаће се друга скупштина са ист-
им дневним редом и на истом месту један сат
доцније, која доноси закључке о свима предметни-
ма без обзира на број присутних.

Закључци се доносе апсолутном већином гла-
сова. Ако су гласови једнако подељени, примљен
је онај предлог, за који је гласао председатељ.

Избор се врши тајним гласањем, а изабраним
се сматра онај, који добије највише гласова.

Ако су гласови једнако подељени, одлучује
коцка.

Избор се може вршити и акламацијом.

Записник скупштине води тајник, и он га
потписује са председатељем и двојицом чланова
изабраних на скупштини, као оверовачима.

§ 38.

Жупска скупштина:

1) бира Управу и Надзорни одбор;

2) разматра и решава о раду Управе у прош-
лој години, као и о извештају Надзорног одбора;

3) расправља прорачун за наредну годину;

4) решава предлоге Управе и друштвених чла-
нова, свих последњих само онда, ако су поднесе-
ни Управи жупе најмање три дана пре скупштине;

5) решава о спајању жупе, као и о преносу се-
дишта жупе и

6) бира двојицу претставника на скупштину
Заједнице.

§ 39.

Управа жупе састоји се из: жупског старе-
шине (жупски ватрогасни надзорник), његовог
заменика, тајника, благајника, четири члана иза-
брана између претставника чета, среског санитет-
ског референта, општинског или среског инжење-
ра (у колико овакав у општини постоји), прет-
ставника војске и морнарице (ако у седишту жупе
има војске) и по једног претставника опште уп-
равне власти са територије жупског места, одно-
сно и за териториј среза.

Жупа може, по потреби, изабрати помоћника
тајника и благајника.

Чланове управе, који нису из редова ватрога-
саца, именују у Управу жупе њихове надлежне
власти.

§ 40.

Управа доноси своје закључке у седницама,
које сазива старешина жупе. Управа жупе састаје
се према потреби, а најмање једанпут у два ме-
сеца.

Старешина сазива седницу Управе, ако то за-
тражи половина жупске управе. Управа доноси
закључке, ако је на седници присутна половина
Управе. Одлучује се обичном већином гласова.
При једнако подељеним гласовима примљен је
онај предлог, за који је гласао председатељ.

Избор се врши тајним гласањем, а изабраним
се сматра онај, који добије највише гласова. Ако
су гласови једнако подељени, одлучује коцка.

Позиви на седнице Управе упућују се најма-
ње на осам дана пре одржања седнице, уз назна-
ку дневног реда.

§ 41.

Делокруг Управе је:

1) извршивати закључке жупске скупштине;

2) одлучивати о свима пословима ватрогасне
жупе, који не спадају у делокруг жупске скуп-
штине;

3) Закључивати о сазиву жупске скупштине и
установити дневни ред;

4) одобравати извештаје жупског надзорника
о раду чета;

5) бирати чланове Управе на упражњена места
у току године;

6) одобравати прорачуне подручних чета и

7) потврђивати управу подручних чета.

§ 42.

Управу жупе бирају чланови скупштине на жупској скупштини.

Управа се бира на три године.

Избор потврђује надлежна ватрогасна заједница.

§ 43.

Посебна права и дужности чланова Управе јесу:

1) Жупски старешина (жупски ватрогасни надзорник) заступа жупу пред властима и трећим лицима; води административне послове жупе; сазива скупштине жупе и седнице управе те им претседа; потписује са тајником сва акта у управним, а са благајником у благајничким пословима жупе; одређује исплате; уз помоћ заменика образује и води жупске течајеве, и даје стручна мишљења заповедницима ватрогасних чета и надлежним властима; надзире технички рад и способност доброволних индустријских и обавезних ватрогасних чета, те ове води на жупским скуповима, а на згаришту где суделује више ватрогасних чета преузима заповедништво; уклања све недостатке настале у жупи и посредује код насталих спорова између чета међусобно, као и ових са општинама; заступа жупу са још једним чланом на скупштини Заједнице.

2) Заменик жупског старешине помаже старешини у свима старешинским пословима; замењује жупског старешину у свима правима и дужностима, када је овај, из било којег разлога, спречен да врши своја права и дужности.

3) Тајник води све административне послове жупе по упутствима старешине; води статистику жупе; спрема са старешином предлоге за седнице и скупштине; води седничке и скупштинске записнике, и уз старешину жупе потписује сва административна акта.

4) Благајник води све благајничке и рачунске послове жупе; он једини прима све новчане приносе, чува готовину и осталу жупску имовину, и за свој рад материјално је одговоран; уз старешину потписује сва акта и решења која се односе на благајничко пословање жупе; врши исплате само на писмени налог жупског старешине; подноси благајнички извештај о стању благајне жупској управи као и скупштини, и саставља прорачун за наредну годину.

§ 44.

За териториј града Београда — Панчева и Земунa образовање се посебна ватрогасна жупа за ватрогасне чете тог територија и биће заступана преко свог претставника у Ватрогасном савезу, под чијим непосредним надзором стоји.

Организацију и пословање ове жупе као и права и дужности чланова жупе протисаће Уредбом Министар физичког васпитања народа.

III ВАТРОГАСНА ЗАЈЕДНИЦА

§ 45.

Све ватрогасне жупе једне Бановине чине „Ватрогасну заједницу те Бановине“, у седишту Бановине. Чланом ватрогасне заједнице је ватрогасна жупа. Ватрогасна заједница може бити и

ван седишта Бановине ако за то постоје нарочити разлози. О томе одлучује, на предлог Савеза, Министар физичког васпитања народа.

§ 46.

Задатак је Ватрогасне заједнице:

1) да спроводи закључке Ватрогасног савеза у погледу јединственог организовања ватрогасне службе, а на основу ватрогасних упуштава и прописа, издатих са стране Ватрогасног савеза;

2) да спроводи одлуке Савеза у погледу развијања и његовања витештва путем националног, моралног и телесног васпитања;

3) да надзире рад ватрогасних жупа, а преко ових и рад ватрогасних чета;

4) да ставља предлоге Краљевској банској управи о раздео би оног дела ватрогасног фонда који се додељује ватрогасним жупама и четама те Бановине;

5) да одржава скупштине заједнице и бира управу;

6) да бира претставнике Ватрогасне заједнице у управу Ватрогасног савеза Краљевине Југославије;

7) да одобрава управе ватрогасних жупа;

8) да саставља свој прорачун и предлаже га Савезу на одобрење, и да одобрава прорачуне жупа;

9) да помаже државне и самоуправне власти у питањима, која се односе на организацију ватрогасне службе;

10) да води статистику о ватрогасству дотичне Бановине и

11) да надзире и руководи течајевима заједнице и жупа за образовање ватрогасних часника

§ 47.

Сваки члан Заједнице има право:

1) суделовања преко својих претставника на скупштинама и састанцима Заједнице, и

2) активно и пасивно право гласа.

§ 48.

Дужности чланова Заједнице јесу:

1) суделовати на скупштинама и састанцима Заједнице, и

2) придржавати се свих, на основу законског овлашћења, издатих прописа, упуштава и одредаба Заједнице.

§ 49.

Ватрогасном заједницом управља: Скупштина, Средишњи одбор, Старешинство и Надзорни одбор.

§ 50.

Скупштину заједнице сачињавају: Средишњи одбор, Надзорни одбор, и по два претставника сваке ватрогасне жупе дотичне Бановине. Један од претставника је жупски старешина (жупски ватрогасни надзорник) или његов заменик.

§ 51.

Скупштине Заједнице су редовне и ванредне. Редовне скупштине држе се сваке године у месецу марту а ванредне када то закључи Средишњи одбор или писмено затражи половина чланова назначивши предмет, који ће се расправљати. Ванредна скупштина сазива се у року од 14 дана од дана достављеног захтева.

Скупштине Заједнице сазивају се огласом у службеном Савезном листу и писменим позивом управљеним на све чланове Заједнице. Позиви се имају доставити најмање на 8 дана пре одржања скупштине, са означеним дневним редом.

Скупштина Заједнице одржаће се, ако је присутна осим чланова Средишњег и Надзорног одбора, половина чланова. Ако није присутан довољан број чланова, одржаће се друга скупштина са истим дневним редом и на истом месту један сат доцније, која доноси закључке о свима предметима без обзира на број присутних.

Закључци се доносе апсолутном већином гласова. Ако су гласови једнако подељени примљен је онај предлог, за који је гласао претседатељ.

Избор се врши тајним гласањем, а изабраним се сматра онај, који добије највише гласова.

Ако су гласови једнако подељени, одлучује коцка.

Избор се може вршити и акламацијом.

Записник Скупштине води секретар, и он га потписује са претседатељем и двојницом чланова изабраним на скупштини као оверачима.

§ 52.

Скупштина Заједнице:

- 1) бира Средишњи и Надзорни одбор;
- 2) бира претставнике Заједнице у управу Ватрогасног савеза;
- 3) разматра и решава о раду Средишњег одбора и Старешинства у прошлој години, и о извештају Надзорног одбора;
- 4) расправља прорачун за наредну годину;
- 5) одлучује о предлозима Средишњег одбора и чланова Заједнице, ових последњих само онда, ако су поднесени старешинству најмање на три дана пре скупштине;
- 6) одређује висину чланарине за наредну годину;
- 7) оснива потребне отсеке.

§ 53.

Средишњи одбор Ватрогасне заједнице је извршни и репрезентациони орган Ватрогасне заједнице.

Седиште му је у седишту Ватрогасне заједнице.

Средишњи одбор састоји се из:

- старешине заједнице,
- две потстарешине,
- секретара,
- ватрогасног инспектора, а према потреби, и његовог помоћника,
- благајника,
- осам чланова изабраних на скупштини, претставника војске и морнарице, и претставника Кр. банске управе.

Чланове Средишњег одбора Ватрогасне заједнице из редова ватрогасних организација, осим ватрогасних инспектора, а према потреби и његовог помоћника, бира скупштина Заједнице, дочим ватрогасног инспектора (и његовог помоћника) бира и поставља Средишњи одбор. Ови чланови бирају се за време од три године.

Служба ватрогасног инспектора, а према потреби и његовог помоћника, стална је са месечном платом, коју одређује свака ватрогасна Заједница

према својим материјалним средствима. Претставника војске и морнарице именује надлежна армијска команда а претставника Кр. банске управе именује Бан.

Сви чланови Средишњег одбора имају одлучујуће право гласа осим ватрогасног инспектора (и његовог помоћника) који има само саветодавно право.

§ 54.

Делокруг Средишњег одбора је:

- 1) извршивати закључке скупштине Заједнице;
- 2) управљати имовином Ватрогасне заједнице;
- 3) постављати потребно особље (инспектора, његовог помоћника, помоћног секретара, итд.), и одређивати им плате и остале принадлежности;
- 4) састављати прорачун за наредну годину и предлагати га скупштини на одобрење;
- 5) давати стручна мишљења властима и ватрогасним организацијама;
- 6) подносити извештај Скупштини Ватрогасне заједнице;
- 7) подносити предлог Кр. банској управи о расподели оног дела ватрогасног фонда који се односи на ватрогасне жупе и ватрогасне чете;
- 8) расправљати о предлозима и тужбама жупа и чета, и стављати предлоге Ватрогасног савезу у колико се односе на ватрогаство у опште;
- 9) одређивати место и време скупштине;
- 10) одобравати прорачуне ватрогасних жупа;
- 11) потврђивати управе ватрогасних жупа;
- 12) бирати на упражњена места у Одбору друга лица до наредне скупштине;
- 13) разматрати извештаје ватрогасног инспектора о стању ватрогаства у техничком погледу;
- 14) давати видна признања заслужним ватрогасцима.

§ 55.

Средишњи одбор доноси своје закључке у седницама, које сазива старешина заједнице. Средишњи одбор састаје се према потреби, а најмање једанпут у два месеца. Старешина заједнице сазива Средишњи одбор у седнице, ако то затражи половина одбора.

Средишњи одбор доноси закључке, ако је присутна половина чланова одбора. Одлучује се обичном већином гласова. При једнако подељеним гласовима примљен је онај предлог за који је гласао претседатељ.

Позив за седницу упућује се најмање на десет дана пре одржавања.

Избор се обавља тајним гласањем, а изабраним се сматра онај, који добије највише гласова. Ако су гласови једнако подељени, одлучује коцка.

§ 56.

Старешинство се састоји од: старешине, обеју потстарешина, секретара, благајника, ватрогасног инспектора (и његовог помоћника).

Старешинство Ватрогасне заједнице прима и решава све дописе и свршава све редовне послове у смислу закључака Скупштине и Средишњег одбора. За свој рад старешинство је одговорно Средишњем одбору.

Старешинство води статистику ватрогаства своје бановине. Располаже до износа од 10.000 ди-

нара. Старешинство се састаје према потреби, на позив старешине, а доноси закључке ако су присутна три члана.

Закључци се доносе обичном већином гласова. Кад су гласови једнако подељени примљен је онај предлог, за који је гласао претседатељ. Ако је старешина отсутан, замењује га потстарешина по реду избора.

§ 57.

Посебна права и дужности чланова Средишњег одбора:

1) Старешина заједнице води административне послове Заједнице; заступа Заједницу пред властима и трећим лицима; сазива скупштине, седнице Средишњег одбора и старешинства и претседава им; надзире рад секретара, благајника и осталих функционера; дозачује исплату свих издатака и потписује, са секретаром, све административне, а са благајником и све благајничке акте. Старешина Заједнице овлашћен је вршити исплате до 1.000 динара.

2) Потстарешине по реду избора замењују старешину у свима правима и дужностима, ако је овај отсутан или, ма којим начином, спречен у вршењу дужности.

3) Секретар је извештач у скупштинама и седницама Средишњег одбора и Старешинства; саставља записнике Скупштине, Средишњег одбора и Старешинства те их са претседатељем потписује; обавља сву преписку и чува архиву Заједнице.

По потреби може се доделити секретару помоћник, који замењује секретара кад је овај спречен.

4) Благајник врши све благајничке послове Заједнице под надзором Старешинства; једини је он овлашћен да рукује новчаном имовином; врши издатке по писменом налогу старешине; подноси извештај Скупштини, Средишњем одбору и Старешинству о имовном стању Заједнице.

По потреби може се доделити благајнику помоћник који га замењује кад је овај спречен.

5) Ватрогасни инспектор води и надзире техничку службу ватрогаства, и дужан је најмање једанпут годишње лично прегледати рад ватрогасних жупа, а према потреби, и чета. Од овог надзора изузимају се све званичне ватрогасне чете. Надзире и оцењује рад и способност жупских ватрогасних надзорника; образује и руководи течајевима ватрогасне заједнице, а према потреби, и жупа; подноси извештај о техничком раду у Бановини као и о стању ватрогаства и о успеху течајева Старешинству, Средишњем одбору и Скупштини. Чиновник је Заједнице, па му као таквом припада само саветодавно право гласа, како у Старешинству тако и у Средишњем одбору и Скупштини.

6) Помоћник ватрогасног инспектора помаже овом у његовим дужностима, а замењује га у свим правима и дужностима, када је овај спречен.

IV. ВАТРОГАСНИ САВЕЗ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

§ 58.

Ватрогасни савез Краљевине Југославије је врховни претставник и вођа свих ватрогасних организација у земљи, које су њему, непосредно и

преко ватрогасних заједница и жупа, потчињене у свима питањима која произилазе из § 59 и 60 овог Закона.

Седиште му је Београд.

§ 59.

У задатке Ватрогасног савеза спада:

1) да покреће и расматра општа питања ватрогасне организације у Краљевини Југославији;

2) да подиже, организује и јединствено уређује целокупну ватрогасну службу, и издаје ватрогасне упуте и прописе у погледу стручног образовања и јединственог пословања свих потчињених организација;

3) да одређује типове гасила, прибора и опреме;

4) да извршује наредбе Министарства физичког васпитања народа, а преко овога, и осталих Министарстава, у колико се односе на ватрогаство, те да подноси предлоге и даје стручна мишљења дотичним Министарствима;

5) да врши пропаганду путем званичног листа, књига, брошура и сл.;

6) да се брине о развијању и неговању витештва и самопрегора путем националног, моралног и телесног васпитања чланова;

7) да саставља годишњи прорачун и предлаже га Министарству физичког васпитања народа на одобрење;

8) да расматра и одобрава прорачун Ватрогасних заједница и Ватрогасне жупе за Београд-Панчево-Земун;

9) да потврђује управе Ватрогасних заједница и Ватрогасне жупе за Београд-Панчево-Земун.

§ 60.

Своју сврху постижава:

1) надзирањем ватрогасних Заједница и сарадњом са њима;

2) потпомагањем државних и самоуправних власти у питањима, која се односе на организацију ватрогасне службе;

3) вођењем статистике целокупног ватрогаства и

4) настојањем око осигурања ватрогасаца за случај незгоде, болести, крајње неспособности, старости и смрти.

§ 61.

Ватрогасним савезом Краљевине Југославије управља:

Савезна управа и

Савезно старешинство.

§ 62.

Савезна Управа састављена је:

1) од претставника ватрогасних заједница према броју извршујућих чланова свих ватрогасних чета те заједнице, рачунајући на сваких започетих 10.000 чланова по једног претставника;

2) од једног претставника ватрогасне жупе за Београд-Панчево-Земун;

3) од по једног претставника Министарстава унутрашњих послова, војске и морнарице, социјалне политике и народног здравља и физичког васпитања народа;

4) од једног претставника Инспекције земаљске одбране Министарства војске и морнарице;

5) од једног претставника Савеза градова Краљевине Југославије;

6) од једног претставника Савеза општина Краљевине Југославије.

§ 63

Чланове управе Ватрогасног савеза из редова ватрогасаца бирају ватрогасне заједнице и ватрогасна жупа за Београд, Панчево и Земун, на време од три године. Избор потврђује Министар физичког васпитања народа. Ако Министар не потврди избор ове управе, предложиће му се друга лица, а ако Министар не потврди избор понова предложених лица, може именовати претставнике ватрогасних заједница у Савезну управу.

Делокруг Савезне управе јесте;

1) да одређује смернице рада за сва ватрогасна питања у земљи, те да издаје у ту сврху савезне прописе и упуте;

2) да, у интересу јединственог организовања ватрогаства, одређује норме и типове у погледу гасила, прибора и опреме;

3) да настојава око отварања школе и течајева за јединствено образовање ватрогасних часника;

4) да прописује јединствену команду, униформу, одличја и признања;

5) да настојава око јединственог осигурања ватрогасаца и регулисања свих стручних и административних чиновника целокупне ватрогасне организације;

6) да поставља врховног инспектора, главног уредника званичног Савезног листа, генералног секретара и друге потребне чиновнике, и одређује им плату;

7) да одређује накнаду путних трошкова за сва путовања члановима Савезне управе, Старешинства и чиновника Савеза;

8) да бира Савезно старешинство.

§ 65.

Савезно старешинство састоји се од:

Старешине савеза, обојице потстарешина, генералног секретара, врховног инспектора ватрогасне службе, главног уредника званичног ватрогасног листа, претставника Министарстава: социјалне политике и народног здравља, физичког васпитања народа и претставника Инспекције земалске одбране Министарства војске и морнарице.

§ 66.

Старешинство ватрогасног савеза Краљевине Југославије је извршни орган Савеза. Обавља све редовне послове Савеза у смислу закључака Савезне управе, води статистику ватрогаства за целу земљу, поставља помоћно особље и одређује му припадности; решава предлоге Заједница; разматра извештаје врховног ватрогасног инспектора о стању ватрогаства у земљи; потврђује Управе Заједница као и њихове прорачуне и ватрогасне жупе за Београд—Панчево—Земун; саставља прорачун Савеза, даје стручна мишљења; даје директиве у погледу уређивања званичног листа; оцењује и препоручује стручне књиге и брошуре; стара се о развијању и неговању витештва и самопрегора путем националног и телесног васпитања ватрогасаца, и саслушава предлоге и мишљења Техничког савета, и упућује их Савезној управи на решавање.

§ 67.

Савезна управа састаје се по потреби, а најмање четири пута годишње. Савезну управу сазива старешина писменим позивом, који се има доставити најмање на 20 дана пре одржања са назначеним дневним редом. У хитним случајевима може се сазвати Савезна управа у краћем року. Седницу Савезне управе дужан је сазвати старешина ако то затражи половина чланова Савезне управе.

Савезна управа доноси закључке, ако је на седници присутна половина свих чланова Савезне управе. Седницама Савезне управе председава старешина, а закључци се доносе већином присутних гласова. Ако су гласови једнако подељени примљен је онај предлог за који је гласао претседатељ.

Избор се врши тајним гласањем или акламацијом.

Ако су, приликом тајног гласања, гласови једнако подељени, одлучује коцка.

Записник Савезне управе води секретар и потписује га са старешином и двојицом чланова као оверачима.

§ 68.

Седнице Старешинства одржавају се по потреби, а најмање једанпут сваког месеца. Седнице Старешинства сазива старешина писменим позивом који се доставља свима члановима на осам дана раније. У веома хитним случајевима може се Старешинство сазвати на седницу у краћем року. Седницу Старешинства дужан је старешина сазвати, ако то затражи најмање половина чланова.

Старешинство доноси закључке ако, поред претседатеља, присуствују још 4 члана. Старешинству председава савезни старешина, а закључци се доносе већином гласова присутних чланова. Ако су гласови једнако подељени, примљен је предлог, за који је гласао претседатељ. Записник Старешинства води секретар, и потписује га са претседатељем и двојицом чланова као оверачима.

§ 69.

Посебна права и дужности чланова Савезног старешинства:

1) Савезни старешина води административне послове Савеза. Он заступа Савез пред властима и трећим лицима, сазива управу и Старешинство Савеза и председава им; надзире рад секретара и осталих функционера Савеза; дозначаје исплате свих издатака; потписује са секретаром све административне акте.

2) Савезне потстарешине по реду избора замењују старешину кад је овај отсутан;

3) Генерални секретар је шеф савезне канцеларије, он отправља све послове Савеза; извештач је у Савезној управи и Старешинству; саставља записнике управе и Старешинства и чува архиву Савеза. Генералном секретару додељује се, као помоћник, секретар који га замењује само у административним пословима, те је као такав заменик шефа Савезне канцеларије.

Генерални секретар је стални чиновник Ватрогасног савеза.

4) Врховни ватрогасни инспектор стара се за целокупну службу ватрогаства; он спроводи све закључке Савезне управе и Старешинства.

Саставља предлоге у погледу јединствене организације и уређења ватрогасне службе и јединствене изобразбе часника, као и у погледу одређивања типова гасила, прибора и опреме, те их предлаже на разматрање Техничком савету, а овај Старешинству, које их даље подноси Савезној управи на решавање, надзире и оцењује рад ватрогасних инспектора Заједнице, жупског надзорника за Београд—Панчево—Земун и заповедника свих званичних ватрогасних чета; подноси извештај Старешинству и Савезној управи о стању ватрогаста у земљи. Он је стални чиновник Савеза, те је, у административном погледу, потчињен старешини Савеза и генералном секретару.

5) Главни уредник службеног Савезног листа је чиновник Савеза а дужност му је да лист уређује према упуштвима Савезне управе. Саставља прорачун службеног Савезног листа и предлаже га Старешинству.

§ 70.

Технички савет Савеза састављен је од свих ватрогасних инспектора заједница и заповедника званичне ватрогасне чете града Београда, врховног ватрогасног инспектора, претставника Министарства социјалне политике и народног здравља и физичког васпитања народа и претставника Инспекције земаљске одбране Министарства војске и морнарице.

Технички савет састаје се, према потреби, на позив врховног ватрогасног инспектора, који му и председава, а расправља сва стручна ватрогасна питања. Закључци Техничког савета сматрају се као предлози Старешинству, односно Савезној управи.

Закључци се доносе обичном већином присутних, а евентуална одвојена мишљења имају се уз донесене закључке достављати Старешинству.

V ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

§ 71.

Код сваке добровољне ватрогасне чете, ватрогасне жупе и ватрогасне заједнице постоји Надзорни одбор од 5 лица из редова ватрогасаца дотичне јединице, изабраних на скупштини за време, за које је изабрана и управа односне установе.

Члан Надзорног одбора не може бити једно-временно и члан Управе те јединице.

Надзорни одбор бира из своје средине претседника и деловођу. Претседник сазива седнице Надзорног одбора и председава им, а деловођа води записник.

Надзорни одбор може, у свако доба, прегледати благајничке књиге и акта, благајницу и имовинско стање своје установе. Мора то чинити најмање једанпут сваке године пре скупштине.

Ако се за време трајања периода упразни место у Надзорном одбору допуњује га избором управни одбор чете, управа жупе, те средишни одбор Заједнице између ватрогасаца за време док траје мандат Надзорном одбору.

Надзорни одбор доноси закључке обично већином присутних гласова а у случају да су гласови једнако подељени примљен је онај предлог, за који је гласао претседник.

Надзорни одбор доноси закључке ако, осим

претседника, присуствују седници још најмање два члана.

Надзорни одбор подноси извештај о раду и налазу управном одбору код чете, управи жупе и Средишњем одбору код Заједнице, односно скупштини своје установе.

Ако Надзорни одбор примети крупне неправилности у раду управних органа, има затражити сазив ванредне скупштине дотичне установе.

§ 72.

За часника у било којој ватрогасној јединици може бити изабран онај, који је положио стручни испит за часника у смислу прописа изданих од Савезне управе.

§ 73.

У случају пожара државних и приватних шума, индустријских и рударских предузећа, пожара на саобраћајним артеријама, катастрофалних пожара у насељима, као и за случај других већих катастрофалних догађаја, земљотреса, експлозија у рудницима, поплава, епидемија, ендемија итд. све околне ватрогасне чете на позив управне власти обавезне су пружити своју помоћ у најкраћем времену.

§ 74.

Ватрогасне организације и чете свих назива, како у својој служби за време редовног стања, — тако и у извођењу свих припремних мера, за случај примене члана 1 Закона о земаљској одбрани, — имају се строго придржавати свих упута издатих од Министарства војске и морнарице (Инспекције земаљске одбране). Ове упуте примаће ватрогасне организације преко Ватрогасног савеза Краљевине Југославије.

§ 75.

Ватрогасна организација, која је овлашћена да одобрава изабрану управу ниже ватрогасне јединице, може уклонити и изменити, из оправданих разлога, појединог функционера или разрешити дужности и читаву управу. Ватрогасна јединица, којој је уклоњен или смењен који функционер, дужна је управу попунити другим лицима на начин предвиђен овим Законом. Ако и то лице буде уклоњено, надзорна јединица именоваше лица на упражњено место, а ако читава управа буде разрешена дужности иста надзорна јединица именоваше привремену управу, која ће отправљати само најхитније и неопходне послове и у законском року сазвати ванредну скупштину у циљу избора сталне управе.

Б. МАТЕРИЈАЛНА СРЕДСТВА

§ 76.

Материјалне издатке за издржавање ватрогасних организација сносиће:

1) сва домаћа и инострана осигуравајућа друштва и удружења против пожара према § 77 овог Закона;

2) приватна индустријска предузећа и заводи;

3) Министарство физичког васпитања народа;

4) сва Министарства у чијој су надлежности образоване ватрогасне чете;

5) све општине, у којима постоје или се по овом Закону имају образовати ватрогасне чете;

6) ватрогасне организације из доприноса својих чланова, дарова, легата, прихода и приредби и слично.

§ 77.

Сва осигуравајућа друштва (деоничка и узајамна) и удружења против пожара као и у опште свака трговачка радња, која се бави осигуравањем против пожара, плаћаће из властитих средстава 6 од сто од премија наплаћених за осигурање противу пожара објеката (покретних и непокретних ствари), који леже на територији Краљевине Југославије, који се допринос не може прирачунавати премији.

Ове наплате вршиће Банска управа, а за Београд—Панчево—Земун Управа града Београда.

Ближе одредбе о пропису и о наплати доприноса у Ватрогасни фонд, о надзору над наплатом као и руковању са Ватрогасним фондом прописиће Уредбом Министар физичког васпитања народа.

§ 78.

Из доприноса осигуравајућих друштава и удружења против пожара образоваће се у свакој Бановини „Ватрогасни фонд“ те Бановине, а код Управе града Београда под надзором Министарства физичког васпитања народа »Ватрогасни фонд за Београд—Панчево—Земун“.

§ 79.

Из Бановинских ватрогасних фондова додељују се:

- 1) 10% Ватрогасном савезу Краљевине Југославије;
- 2) 20% Ватрогасној заједници Бановине;
- 3) 10% Ватрогасним жупама Бановине и
- 4) 60% Добровољним и званичним Ватрогасним четама Бановине.

§ 80.

Из Ватрогасног фонда за Београд—Панчево—Земун додељују се:

30% Ватрогасном савезу Краљевине Југославије,

10% Ватрогасној жупи за Београд—Панчево—Земун и

60% остаје за добровољне и званичне ватрогасне чете са територије Београда, Панчева и Земунa.

§ 81.

Додељене суме из Ватрогасних фондова појединих Бановина и Ватрогасног фонда за Београд—Панчево—Земун, Ватрогасном савезу Краљевине Југославије намењене су:

1) За покриће свих расхода, изазватих потребом издржавања Ватрогасног савеза и свих трошкова у вези са организацијом и усавршавањем ватрогаства уопште;

2) За отварање и издржавање ватрогасне школе и течајева;

3) за хонорисање, штампање и растурање потребних техничких ватрогасних упута, правилника, пословника и других упута, који имају за циљ ширење у народу здравих појмова о ватрогаству

§ 82

Додељене суме ватрогасној заједници намењене су:

1) за покриће свих расхода изазватих потребом издржавања ватрогасне заједнице и свих трошкова у вези са организацијом и усавршавањем ватрогаства дотичне Бановине, и

2) за отварање и издржавање ватрогасних течајева код заједница.

§ 83

Додељене суме ватрогасним жупама намењене су:

1) за покриће свих расхода изазватих потребом издржавања ватрогасних жупа и свих трошкова у вези са организацијом и усавршавањем ватрогаства дотичне жупе, и

2) за издржавање жупских ватрогасних течајева.

§ 84

Додељене суме ватрогасним четама намењене су:

1) за набавку и поправку ватрогасних справа, прибора и опреме,

2) за опрему способних ватрогасаца у ватрогасне течајева, и

3) за све редовне расходе предвиђене одобреним прорачуном.

§ 85

Приватна индустријска предузећа и заводи дужни су о свом трошку издржавати ватрогасне чете и набавити одређени прибор за гашење, у смислу § 27 овог Закона.

§ 86

Министарство физичког васпитања народа уносиће сваке године у буџет потребне суме за организацију ватрогасне службе.

§ 87

Министарства која имају своја индустријска и рударска предузећа, саобраћајне и сличне установе, дужна су организовати и одржавати ватрогасне чете, и снабдевати их најпогоднијим ватрогасним прибором. Овакве чете сматрају се чланом ватрогасне организације са свима правима и дужностима предвиђеним овим Законом.

§ 88

Општине које су до сада убирале ватрогасне прирезе, убираће ове и надаље, и ови се имају употребити искључиво за ватрогасне сврхе.

Оне општине, које су по § 28 и 29 овог Закона обавезне устројити ватрогасне чете и набавити потребан прибор и опрему за гашење, као и општине у којима постоје добровољне ватрогасне чете, дужне су у ту сврху, према својим могућностима, ставити на расположење материјална средства за постепено набављање ватрогасног прибора и опреме за гашење, у интересу обезбеђења од пожара.

В. ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА НАРЕЂЕЊА

§ 89

Све добровољне, званичне, индустријске и заводске чете, друштва и пожарничке дружине, ватрогасне жупе, ватрогасне заједнице и савези, који су до сад постојали, имају се саобразити овом Закону у року од 3 месеца по његову ступању на снагу и вршиће своју дужност са досадашњом управом до избора нове управе.

§ 90

Министар физичког васпитања народа именуваће прву Управу и Старешинство Ватрогасног савеза Краљевине Југославије, којој је, поред редовног пословања, дужност, у року од 3 месеца по ступању на снагу овог Закона:

1) да спроведе целокупну организацију ватрогаства у смислу овог Закона код свих садашњих ватрогасних организација;

2) да одреди време, када ће се одржати скупштине добровољних ватрогасних чета, ватрогасних жупа и заједница ради избора управа према одредбама овог Закона;

3) да изврши уједињење Банатског ватрогасног савеза у Панчеву и Савеза добровољних ватрогасних друштава за Бачку и Барању у Сомбору, у једну ватрогасну заједницу Дунавске бановине;

4) да посредује при образовању ватрогасних заједница у Вардарској, Зетској, Приморској и Моравској бановини преко комесара, кога ће именовати Министар физичког васпитања народа.

Комесар ће водити надзор над ватрогасним четама у дотичним бановинама, и у одређено време сазиваће претставнике ватрогасних чета и одржати скупштине, на којима ће се обавити избор управе тих ватрогасних заједница.

Ако, из техничких или ма којих других разлога, није могуће образовати ватрогасне заједнице у горњим бановинама, овлашћује се Министар физичког васпитања народа, да посебном Уредбом пропише најзгоднији начин вршења надзора над ватрогасним четама, организацијом ватрогаства и расподелом ватрогасних фондова у смислу овог Закона.

§ 91

У бановинама, где је, услед малог броја ватрогасних чета, слабе насељености и теренских прилика, немогуће устројити ватрогасне жупе, неће се ове до даљих наредаба од стране Ватрогасног савеза у овим бановинама ни оснивати. Чланови ватрогасне заједнице у овим бановинама јесу све ватрогасне чете дотичне бановине.

Ватрогасну чету заступа у ватрогасној заједници само један претставник, и то заповедник чете односно његов заменик, који има иста права и дужности према ватрогасној заједници, као старешина ватрогасних жупа у бановинама у којима ватрогасне жупе постоје.

Однос ватрогасне заједнице према ватрогасним четама је непосредан како у погледу надзора, потврђивања управа чета и њихових прорачуна, тако и у погледу извршивања дужности од стране ватрогасне чете према заједници.

§ 92

Ако се у појединим срезовима у бановинама, у којима нису образоване ватрогасне жупе, укаже потреба образовања ватрогасних жупа, односно, ако на територији једног или више срезова постоји довољан број ватрогасних чета, на предлог ватрогасне заједнице а одлуком Ватрогасног савеза образоваће се ватрогасна жупа.

Овако образована ватрогасна жупа, и поред тога што све ватрогасне чете дотичне бановине нису зачлањене у ватрогасним жупама, има сва права и дужности ватрогасне жупе, одређена овим Законом, с том разликом, што ће претставник овак-

ве жупе (жупски ватрогасни надзорник) имати на скупштини ватрогасне заједнице онолики број гласова, колико је ватрогасних чета зачлањено у дотичној жупи, коју он претставља.

Овај изузетак важи дотле, док најмање половина ватрогасних чета у ватрогасној заједници не образује своје ватрогасне жупе. У том случају, остале ватрогасне чете имају без обзира на удаљеност и број образовати ватрогасне жупе. Одлуку о начину образовања ватрогасних чета и ватрогасне жупе донеће Ватрогасни савез Краљевине Југославије.

§ 93

У ватрогасним заједницама, у којима су делимично образоване ватрогасне жупе, 10% допринос из ватрогасног фонда додељује се ватрогасним жупама сразмерно броју ватрогасних чета зачлањених у дотичној жупи, а остатком управља Краљевска банска управа и биће употребљен за образовање нових жупа.

У ватрогасним заједницама, у којима ватрогасне жупе, уопште, нису образоване, 10% допринос из Бановинских ватрогасних фондова остаје на управљању код Краљевских банских управа, а употребиће се за образовање ватрогасних жупа и подизање ватрогаства уопште на територији дотичне бановине.

§ 94

Општине које су по овом Закону обавезне образовати званичне и обавезне ватрогасне чете, дужне су након његова ступања на снагу приступити формирању чета и набавци прибора за гашење, и у року од 2 године потпуно организовати ватрогасне чете, како у погледу људства тако и материјала, да би безбедност од пожара била постигнута.

§ 95

Док се у земљи не усаврши индустрија за израду потребних ватрогасних справа, алата и материјала, сви производи страног порекла ослобођавају се царине по уверењима издатим од стране Министарства физичког васпитања народа.

§ 96

Овлашћује се Министар саобраћаја да у споразуму са Министром физичког васпитања народа посебном уредбом пропише повластице за возњу ватрогасаца и њиховог прибора приликом већих пожара и других елементарних непогода, као и повластицу за чланове управе и све чланове свих ватрогасних организација на државним железницама, бродовима и осталим државним превозним средствима за слетове, конгресе, скупштине и остала путовања по пословима ватрогасне организације.

§ 97

Све ватрогасне организације ослобођавају се од поштанских такса за обична и препоручена писма, дописнице, поштанске уплатнице, чековне уплате, штампане ствари и обичне вредносне пакете, како у међусобном саобраћају тако и у саобраћају са државним и самоуправним властима, надлештвима и установама, и за чековне рачуне са свима власницима рачуна Поштанске штедионице.

§ 98

Стање свих досада постојећих ватрогасних фондова из доприноса од осигуравајућих друштава, мировинских фондова и свих осталих ватрогасних фондова и задужбина у Краљевини Југославији, имају се у року од три месеца по ступању на снагу овог Закона пријавити Министарству физичког васпитања народа.

Сви ти фондови остају и даље у власности и на руковању код досадањих сопственика односно руковалаца и имају се употребити за намењене им сврхе.

Сва покретна и непокретна имовина као и новчана средства појединих ватрогасних организација остају у власности дотичних организација, и употребити се за развијање ватрогасства и ватрогасних идеја у дотичном месту у коме се организација као власник налази.

§ 99

Одредбе члана 77 овог Закона примењиваће се на осигурања која су закључена и пре ступања на снагу овог Закона, за време трајања рока осигурања одређеног полицом или уговором, од дана ступања на снагу овог Закона.

§ 100

Овај Закон ступа у живот кад га Краљ потпише, а обавезну снагу добија даном обнародовања у „Службеним Новинама“. Тим даном престају да важе сви досадањи прописи који се односе на материју регулисану овим Законом.

12 јуна 1933 године

у Београду.

Секретар,

Гавро Милошевић, с. р.

Претседник

Народне скупштине,

Др. К. Кумануди, с. р.

НАРОДНА СКУПШТИНА

Краљевине Југославије

Бр. 16656

13-VI-1933 год.

у Београду.

ГОСПОДИНЕ ПРЕТСЕДНИЧЕ,

Част ми је извести Вас, да је Народна скупштина на свом 51 редовном састанку, одржаном 13 јуна 1933 године у Београду, коначно усвојила Предлог Закона о конвенцијама и споразумима између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније поднет јој од стране г. г. Министра иностраних послова и другова на основу овлашћења датог им Указом Н. В. Краља од 26 маја 1933 године.

Извештавајући Вас о предњем, мени је част, Господине Претседниче, на основу чл. 64 Устава и § 66 Закона о пословном реду у Народној скупштини, доставити Вам дефинитиван текст овога законског предлога онако, како га је Народна скупштина усвојила као и оригинал Указа о овлашћењу за подношење Народног претставништву поменутог законског предлога, — с молбом на Ваш даљи поступак.

Овај законски предлог претресан је у Народној скупштини по редовном поступку.

Изволите примити, Господине Претседниче, и овом приликом уверење о мом особитом поштовању.

Претседник

Народне скупштине,

др. К. Кумануди, с. р.

ГОСПОДИНУ

Др. АНТИ ПАВЕЛИЋУ, Претседнику Сената

Београд

НАРОДНА СКУПШТИНА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

сазвана Указом од 19 октобра 1932 године у редован сазив за 20 октобар 1932 године на свом 51 редовном састанку, одржаном 13 јуна 1933 године у Београду, решила је:

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

о

Конвенцији о екстрадицији криваца и судској помоћи у кривичним предметима; о Конвенцији о укидању двоструког опорезивања и о регулисању административне помоћи у питањима непосредних пореза; о Конвенцији о трошковима око протеривања; о Конвенцији о процени података о вредностима којима управљају пупиларне и старатељске касе; о Конвенцији о регулисању дуговања и потраживања закљученим у пређашњим аустријским и угарским крунама; о Конвенцији о заштити, чувању и поновном подизању граничних каменова и других знакова који служе за означавање граничне линије, са једним прилогом; о Конвенцији о социјалним осигурањима; о Конвенцији о обављању професија; о Конвенцији по питању држављанства и завичајности лица, која су поводом разграничења изгубила своје првобитно држављанство; о Записнику односно таксе за визе пасоша; о Конвенцији о архивама које интересују територије додељене Краљевини Југославији и Краљевини Румунији Тријанонским уговором о миру и Протоколу којим је утврђена дефинитивна гранична линија између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније, закљученом и потписаном 24 новембра 1923 године, са осам Прилога, закљученим и потписаним у Београду, 30 јануара 1933 године; о Санитарно-ветеринарној Конвенцији са Завршним протоколом; о Конвенцији о уређењу мањинских основних школа у Банату; о Конвенцији о регулисању питања административних јединица подељених границом, са Завршним протоколом; о Конвенцији о пензионим фондовима подељених округа (жупанија); о Конвенцији о депозитима; о Конвенцији о вичиналним железницама „Торонтал Хелердеки Вајвти р. т.“, закљученим и потписаним у Београду 10 марта 1933 године; о Споразуму о примени Конвенције која се односи на режим имања која леже у пограничној зони, од 5 јула 1924 године и о Споразуму односно тачке 5 Протокола Јевтић-Титовско, закљученим и потписаним у Београду, 11 марта 1933 године, између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније, који гласи:

§ 1.

Одобрава се и добија законску силу Конвенција о екстрадицији криваца и судској помоћи у кривичним предметима; Конвенција о укидању

двоструког опорезивања и о регулисању административне помоћи у питањима непосредних пореза; Конвенција о трошковима око протеривања; Конвенција о процени података о вредностима којима управљају пупиларне и старатељске касе; Конвенција о регулисању дуговања и потраживања, закључених у пређашњим аустријским и угарским крунама; Конвенција о заштити, чувању и поновном подизању граничних каменова и других знакова, који служе за означавање граничне линије, са једним Прилогом; Конвенција о социјалним осигурањима; Конвенција о обављању професија; Конвенција по питању држављанства и завичајности лица која су поводом разграничења изгубила своје првобитно држављанство; Записник односно таксе за визе пасоша; Конвенција о архивама које интересују територије додељене Краљевини Југославији и Краљевини Румунији Тријанонским уговором о миру и Протокол којим је утврђена дефинитивна гранична линија између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније, закључен и потписан 24 новембра 1923 године, са осам Прилога, закључени и потписани у Београду, 30 јануара 1933 године; Санитарно-ветеринарна Конвенција са Завршним протоколом; Конвенција о уређењу мањинских основних школа у Банату; Конвенција о регулисању питања административних јединица подељених границом, са Завршним протоколом; Конвенција о пензионим фондовима подељених округа (жупанија); Конвенција о депозитима; Конвенција о вициналним железницама („Торонтал Хелердеки Вашути р. т.“), закључена и потписана у Београду, 10 марта 1933 године; Споразум о примени Конвенције која се односи на режим имања која леже у граничној зони, од 5 јула 1924 године и Споразум односно тачке 5 Протокола Јевтић-Титулеско, закључени и потписани у Београду, 11 марта 1933 године, између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније.

§ 2.

Овај Закон ступа у живот кад се обнародује у „Службеним новинама“, а обавезну силу добија кад се испуне следећи услови: за Конвенцију о екстрадицији криваца и судској помоћи у кривичним предметима и Протокол потписивања, кад се испуне услови из члана 23 речене Конвенције; за Конвенцију о укидању двоструког опорезивања и о регулисању административне помоћи у питањима непосредних пореза, кад се испуне услови члана 20 речене Конвенције; за Конвенцију о трошковима око протеривања, кад се испуне услови члана 12 речене Конвенције; за Конвенцију о процени података о вредностима којима управљају пупиларне и старатељске касе кад се испуне услови из члана 6 речене Конвенције; за Конвенцију о регулисању дуговања и потраживања закључених у пређашњим аустријским и угарским крунама кад се испуне услови из члана 11 речене Конвенције; за Конвенцију о заштити, чувању и поновном подизању граничних каменова и других знакова, који служе за обележење граничне линије, и за њен Прилог кад се испуне услови из члана 9 речене Конвенције; за Конвенцију о социјалним осигурањима кад се испуне услови из члана 20 речене Конвенције; за Конвенцију о обављању професија кад се испуне услови из члана 9 речене Конвенције; за Кон-

венцију по питању држављанства и завичајности лица која су поводом разграничења изгубила своје првобитно држављанство даном размене ратификационих инструмената; за Записник односно такса за визе пасоша даном размене ратификационих инструмената; за Конвенцију о архивама које интересују територије додељене Краљевини Југославији и Краљевини Румунији Тријанонским уговором о миру и Протокол којим је утврђена дефинитивна гранична линија између Краљевине Југославије и Краљевине Румуније, закључен и потписан 24 новембра 1923 године, са осам Прилога, кад се испуне услови из члана 11 речене Конвенције; за Санитарно-ветеринарну Конвенцију са Завршним протоколом кад се испуне услови из члана 15 речене Конвенције; за Конвенцију о уређењу мањинских основних школа у Банату кад се испуне услови из члана 19 речене Конвенције; за Конвенцију о регулисању питања административних јединица подељених границом, са Завршним протоколом кад се испуне услови из члана 11 речене Конвенције; за Конвенцију о пензионим фондовима подељених округа (жупанија) кад се испуне услови из члана 6 речене Конвенције; за Конвенцију о депозитима кад се испуне услови из члана 10 речене Конвенције; за Конвенцију о вициналним железницама („Торонтал Хелердеки Вашути р. т.“) кад се испуне услови из члана 4 речене Конвенције; за Споразум о примени Конвенције која се односи на режим имања која леже у пограничној зони, од 5 јула 1924 године, кад се испуне услови из члана 12 реченог Споразума и за Споразум односно тачке 5 Протокола Јевтић-Титулеско кад се испуне услови из члана 4 реченог Споразума.

§ 3

Изјава Владе, дата од стране Министарства правде, односно од стране Министарства иностраних послова, у смислу одредаба члана 3 Конвенције о екстрадицији криваца и судској помоћи у кривичним предметима обавезна је за судове.

§ 4

Некретнине румунских општина које, према члану 4 Конвенције о регулисању питања административних јединица подељених границом са Завршним протоколом, прелазе у сопственост Југославије, пренеће се у грунтовним књигама на име Дунавске бановине. Бан Дунавске бановине продаће ове некретнине а новац добијен продајом истих — по одбитку трошкова као и исплате дугова који терете те некретнине пресечених општина — поделиће као помоћ општинама Калуђерово, Куштиљ и Кусић за повећање општинских папњака. Одлука Бана не може бити предмет административног спора.

јуна 1933 године

Београд

М. П.

Секретар

Гавро Милошевић, с. р.

Претседник

Народне скупштине

Др. К. Куманули, с. р.

